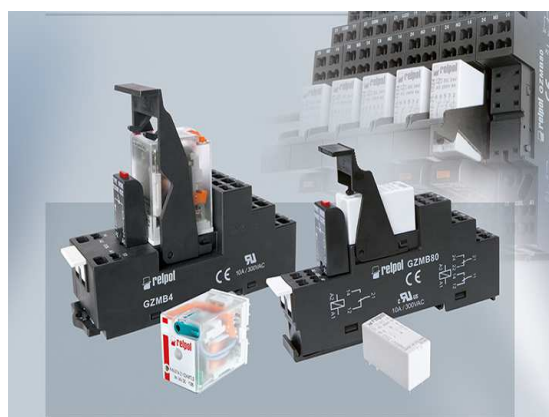

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ RELPOL S.A.

SPORZĄDZONE
ZA ROK 2016
okres od 01.01.2016 do 31.12.2016

wg MSSF UE

Żary, kwiecień 2017 r.

I.	INFORMACJE PODSTAWOWE O EMITENCIE	3
1.	Informacje ogólne	3
I.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE	6
1.	Wybrane dane finansowe	6
2.	Skonsolidowany rachunek zysków i strat	7
3.	Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	8
4.	Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	9
5.	Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	10
6.	Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	12
II.	PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	13
III.	STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI	16
1.	Informacje wstępne	16
2.	Zasady wyceny	17
3.	Nowe standardy rachunkowości i zmiany polityki rachunkowości	28
4.	Zmiana sposobu prezentacji pozycji sprawozdań finansowych.....	30
IV.	KOMENTARZ DO OSIĄGNIĘTYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH	32
1.	Omówienie skonsolidowanych wyników finansowych	32
2.	Wskazanie różnicy wyniku netto za 2016 r. pomiędzy sprawozdaniem rocznym a sprawozdaniem za czwarty kw. 2016 r.	36
3.	Wskazanie czynników, które w ocenie emitenta będą miały wpływ na osiągnięte przez niego wyniki finansowe	36
V.	INFORMACJA DODATKOWA I NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	38
1.	Segmenty działalności.....	38
2.	Przychody ze sprzedaży	39
3.	Koszty działalności operacyjnej.....	42
4.	Pozostała działalność operacyjna	43
5.	Działalność finansowa.....	44
6.	Podatek dochodowy	44
7.	Działalność zaniechana	46
8.	Dywidendy wypłacone akcjonariuszom jednostki dominującej	46
9.	Zysk i kapitał własny przypadający na jedną akcję	47
10.	Majątek trwały rzeczowy.....	48
11.	Nieruchomości inwestycyjne.....	51
12.	Wartości niematerialne	51
13.	Inwestycje finansowe	53
14.	Zapasy.....	57
15.	Należności handlowe	58
16.	Pozostałe należności krótko i długoterminowe	60
17.	Środki pieniężne	61
18.	Rozliczenia międzyokresowe	62
19.	Kapitały własne	62
20.	Rezerwy	63
21.	Kredyty i pożyczki.....	66
22.	Leasing finansowy	67
23.	Zobowiązania handlowe	68
24.	Inne zobowiązania długo i krótkoterminowe	68
25.	Zobowiązania warunkowe	69

26. Instrumenty finansowe	69
27. Opis czynników i zdarzeń, szczególnie o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe grupy kapitałowej.....	71
28. Informacje o podmiocie uprawnionym do badania sprawozdania finansowego.....	71
29. Podmioty powiązane.....	72
30. Zdarzenia po dniu bilansowym.....	74
31. Wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści wynikających z programów motywacyjnych i premialnych wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych władzom emitenta	74
32. Pożyczki udzielone władzom spółki.....	75
33. Zatrudnienie.....	75
34. Kursy zamknięcia dla pozycji pieniężnych wyrażonych w walutach obcych.....	75

I. INFORMACJE PODSTAWOWE O EMITENCIE

1. Informacje ogólne

Nazwa spółki: „RELPOL” Spółka Akcyjna

W prezentowanym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Relpol S.A. będzie również określana jako Spółka, jednostka dominująca lub emitent.

Siedziba spółki: ul. 11-Listopada 37; 68-200 Żary Polska, woj. lubuskie

Relpol S.A. jest jednostką dominującą w grupie kapitałowej liczącej 7 spółek. Relpol S.A. od ponad 55 lat zajmuje się produkcją komponentów automatyki przemysłowej, w szczególności przekaźników elektromagnetycznych, styczników, zasilaczy impulsowych i gniazd wtykowych do przekaźników. Od 2000 r. spółka zajmuje się również produkcją stacjonarnych monitorów promieniowania i cyfrowych systemów zabezpieczeń CZIP wykorzystywanych w rozdzielniach średniego napięcia.

Produkcją przekaźników i gniazd zajmuje się również Relpol Elektronik i DP Relpol Altera. Spółki te produkują na zlecenie Relpol S.A. Pozostałe spółki zależne, są dystrybutorami wyrobów Relpol S.A. w Rosji, na Białorusi i na Ukrainie. Spółka francuska jest w likwidacji a wyroby Relpol S.A. trafiają na ten rynek za pośrednictwem innych odbiorców.

Wiodący przedmiot działalności:

27.12.Z Produkcja aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej,

Działalności pozostałe:

- 26.11.Z Produkcja elementów elektronicznych,
- 27.33.Z Produkcja sprzętu instalacyjnego
- 27.90.Z Produkcja pozostałego sprzętu elektrycznego
- 33.14.Z Naprawa i konserwacja urządzeń elektrycznych
- 33.20.Z Instalowanie maszyn przemysłowych, sprzętu i wyposażenia
- 26.51.Z Produkcja instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych i nawigacyjnych
- 33.13.Z Naprawa i konserwacja urządzeń elektronicznych i optycznych
- 23.99.Z Produkcja pozostałych wyrobów z mineralnych surowców niemetalicznych, gdzie indziej niesklasyfikowana
- 22.22.Z Produkcja opakowań z tworzyw sztucznych
- 22.29.Z Produkcja pozostałych wyrobów z tworzyw sztucznych
- 28.99.Z Produkcja pozostałych maszyn specjalnego przeznaczenia gdzie indziej niesklasyfikowana
- 46.43.Z Sprzedaż hurtowa elektrycznych artykułów użytku domowego
- 46.69.Z Sprzedaż hurtowa pozostałych maszyn i urządzeń
- 46.90.Z Sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana
- 64.99.Z Pozostała finansowa działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych
- 72.19.Z Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych

- 74.10.Z Działalność w zakresie specjalistycznego projektowania
- 74.90.Z Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, gdzie indziej niesklasyfikowana
- 77.39.Z Wynajem i dzierżawa pozostałych maszyn, urządzeń oraz dóbr materialnych gdzie indziej niesklasyfikowane.
- 77.40.Z Dzierżawa własności intelektualnej i podobnych produktów, z wyłączeniem prac chronionych prawem autorskim
- 68.10.Z Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek
- 70.10.Z Działalność firm centralnych (head offices) i holdingów, z wyłączeniem holdingów finansowych
- 70.22.Z Pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania
- 82.99.Z Pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej, gdzie indziej niesklasyfikowana

Organ prowadzący rejestr: Sąd Rejonowy w Zielonej Górze, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Numer KRS: 0000088688

Czas trwania spółki jest nieograniczony.

Władze spółki

Zarząd Spółki

Rafał Gulka - Prezes Zarządu,

Tomasz Grabczan - Wiceprezes Zarządu, do dnia złożenia rezygnacji z pełnienia funkcji Członka Zarządu tj. do 01.12.2016 r.

Adam Ambroziak - Członek Rady Nadzorczej delegowany do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu tj. od 01.12.2016 r.

Rada Nadzorcza Spółki w dniu 01.12.2016 r. delegowała Pana Adama Ambroziaka do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu (tj. do 28.02.2017 r.).

Na posiedzeniu w dniu 27.02.2017 r. Rada Nadzorcza delegowała Pana Adama Ambroziaka do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu, tj. od 01.03.2017 do 31.05.2017 r.

W dniu 27.02.2017 r. Rada Nadzorcza wybrała również na kolejną kadencję Pana Rafała Gulka na Prezesa Zarządu Relpol S.A.

Aktualny skład Rady Nadzorczej.

W związku z wygaśnięciem kadencji Rady Nadzorczej, Walne Zgromadzenie Spółki w dniu 24.06.2016 r. powołało nowy skład Rady Nadzorczej.

Aktualny skład Rady Nadzorczej (od dnia 24.06.2016):

1. Adam Ambroziak - Przewodniczący
2. Rafał Mania - Wiceprzewodniczący
3. Agnieszka Trompka
4. Piotr Osiński
5. Zbigniew Derdziuk

Skład Rady Nadzorczej do dnia 24.06.2016:

1. Adam Ambroziak - Przewodniczący
2. Joanna Boćkowska - Wiceprzewodnicząca
3. Marek Wójcikowski
4. Rafał Mania
5. Piotr Osiński

Kapitał akcyjny

Kapitał akcyjny wynosi 48.045.965 zł i składa się z 9.609.193 sztuk akcji na okaziciela o wartości nominalnej 5 zł każda.

Kapitał akcyjny dzieli się na:

- 360 300 akcji serii A na okaziciela
- 240 200 akcji serii B na okaziciela
- 254 605 akcji serii C na okaziciela
- 18 458 akcji serii D na okaziciela
- 8 735 630 akcji serii E na okaziciela

Ilość akcji i głosów na WZA jest taka sama. Wszystkie wyemitowane akcje znajdują się w obrocie giełdowym. Wszystkie akcje mają jednakowe prawo do dywidendy.

Grupa kapitałowa

Wykaz spółek objętych sprawozdaniem skonsolidowanym:

1. Relpol S.A. – Jednostka dominująca – metoda pełna,
2. Relpol Eltim Sp. z o.o. – metoda pełna,
3. Relpol Elektronik Sp. z o.o. - metoda pełna,
4. DP Relpol Altera Sp. z o.o. - metoda pełna.

Spółki wyłączone z konsolidacji:

1. **Relpol M Sp. z o.o.** – spółka zależna z siedzibą w Mińsku. Kapitał zakładowy spółki wynosi 0,3 tys. zł, przychody ze sprzedaży w 2016 r. wyniosły 793 tys. zł. a zysk netto 70 tys. zł. W 2015 roku było to odpowiednio 604 tys. zł przychodów i 39 tys. zł zysku netto. Spółka jest dystrybutorem Relpolu na rynku białoruskim.
2. **Relpol Altera Sp. z o.o.** – spółka zależna z siedzibą w Kijowie. Kapitał zakładowy wynosi 2.525 tys. hrywien. Relpol S.A. posiada w tej spółce 51% udziałów. W 2016. r. przychody ze sprzedaży spółki wyniosły 76 tys. zł a zysk netto 36 tys. zł. W 2015 r. było to odpowiednio 64,6 tys. zł przychodów i 3,1 tys. zł zysku netto.
3. **Relpol France Sp. z o.o.** – spółka jest w trakcie likwidacji. Likwidacji prowadzona jest wg. prawa francuskiego i trwa dłużej niż jednostka dominująca pierwotnie zakładała. Zarząd jednostki dominującej nie ma wpływu na przebieg procesu likwidacji tej spółki.

Spółki wyłączone z konsolidacji, są to spółki zagraniczne, małe lub w likwidacji i nie mające istotnego wpływu na wyniki skonsolidowane. Ponadto objęcie tych jednostek konsolidacją i pozyskanie informacji niezbędnych do prawidłowego i rzetelnego sporządzenia sprawozdania skonsolidowanego zgodnego z MSR/MSSF oraz wymaganiami rynku kapitałowego, wiązałoby się z poniesieniem niewspółmiernie wysokich kosztów, w stosunku do możliwości finansowych tych spółek. Relpol wdrożył jednolite zasady rachunkowości i sprawozdawczości w spółkach grupy kapitałowej objętych konsolidacją.

I. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

1. Wybrane dane finansowe

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł	w tys. zł	w tys. euro	w tys. euro
	Za rok 2016 od 01.01.2016 do 31.12.2016	Za rok 2015 od 01.01.2015 do 31.12.2015	Za rok 2016 od 01.01.2016 do 31.12.2016	Za rok 2015 od 01.01.2015 do 31.12.2015
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT				
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	114 430	115 226	26 151	27 534
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	7 966	10 092	1 820	2 412
Zysk (strata) brutto	8 107	9 887	1 853	2 363
Zysk (strata) netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	6 175	7 647	1 411	1 827
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŃWÓW PIENIĘŻNYCH				
Przepińwy pieniężne netto z działalności operacyjnej	12 579	12 527	2 875	2 993
Przepińwy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-4 067	-5 296	-929	-1 266
Przepińwy pieniężne netto z działalności finansowej	-8 505	-6 839	-1 944	-1 634
Przepińwy pieniężne netto, razem	7	392	2	93
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ				
	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2015
Aktywa razem	95 713	96 710	21 635	22 694
Zobowiązania długoterminowe	4 614	6 748	1 054	1 583
Zobowiązania krótkoterminowe	15 824	16 167	3 616	3 794
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	73 885	72 688	16 701	17 345
Kapitał zakładowy	48 046	48 046	10 860	11 274
POZOSTAŁE				
Liczba akcji w szt.	9 609 193	9 609 193	9 609 193	9 609 193
Liczba akcji przyjęta do ustalenia rozwodnionego zysku przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	9 609 193	9 609 193	9 609 193	9 609 193
Zysk zannualizowany (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	0,64	0,80	0,15	0,19
Rozwodniony zysk zannualizowany (strata) na 1 akcję zwykłą (w zł / EUR) przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	0,64	0,80	0,15	0,19
Wartość księgową na jedną akcję (w zł / EUR)	7,69	7,56	1,74	1,77
Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję (w zł / EUR)	7,69	7,56	1,74	1,77
Wyplacona lub zadeklarowana dywidenda	0,50	0,38	0,11	0,09

Sposób przeliczenia kwot z PLN na EUR w tabeli „Wybrane dane finansowe”

	Kurs średni za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	Kurs średni za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	Kurs na dzień 31.12.2016	Kurs na dzień 31.12.2015
Kurs EUR/ PLN	4,3757	4,1848	4,4240	4,2615

2. Skonsolidowany rachunek zysków i strat

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	Nota	w tys. zł	
		od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	2	114 430	115 226
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	3	87 197	87 336
Zysk(strata) brutto ze sprzedaży		27 233	27 890
Koszty sprzedaży	3	965	966
Koszty ogólnego zarządu	3	17 337	16 368
Zysk(strata) ze sprzedaży		8 931	10 556
Pozostałe przychody operacyjne	4	329	272
Pozostałe koszty operacyjne	4	1 294	736
Zysk(strata) z działalności operacyjnej		7 966	10 092
Przychody finansowe	5	351	341
Koszty finansowe	5	210	546
Zysk (strata) brutto		8 107	9 887
Podatki	6	1 733	2 049
Pozostałe zmniejszenia zysku		1	1
Zysk (strata) netto na działalności kontynuowanej		6 373	7 837
Zysk (strata) z działalności zaniechanej	7	0	0
Wynik netto przypadający na udziały niedające kontroli		198	190
Wynik netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej, w tym na jedną akcję:	9	6 175	7 647
- zwykłą		0,64	0,80
- rozwodnioną		0,64	0,80

3. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	w tys. zł	
	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	6 373	7 837
w tym zysk/strata netto z działalności zaniechanej	0	0
Składniki innych całkowitych dochodów,	431	-299
a) które nie zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty	-460	71
Zyski i straty aktuarialne	-569	88
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	109	-17
b) które zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków	891	-370
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	891	-370
Całkowite dochody ogółem	6 804	7 538

4. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ		Nota	w tys. zł	
			31.12.2016	31.12.2015
AKTYWA				
Aktywa trwałe (długoterminowe)				
			41 136	43 453
Rzeczowe aktywa trwałe	10	31 977		34 204
Nieruchomości inwestycyjne	11	0		0
Wartości niematerialne	12	8 622		8 709
Aktywa finansowe	13A,B	376		376
Należności długoterminowe	16	161		164
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	6	0		0
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)				
			54 577	53 257
Zapasy	14	27 349		24 415
Należności z tytułu dostaw i usług	15	19 866		20 649
Należności pozostałe	16	1 271		2 153
Inwestycje krótkoterminowe	13C	0		4
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	17	5 740		5 721
Rozliczenia międzyokresowe	18	351		315
Aktywa długoterminowe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży				
			0	0
SUMA AKTYWÓW				
			95 713	96 710
PASYWA				
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej				
			73 885	72 688
Kapitał podstawowy	19A	48 046		48 046
Zyski zatrzymane		25 836		24 642
-Kapitał zapasowy	19B	16 790		13 878
-Kapitał z aktualizacji wyceny	19C	699		1 173
-Kapitał rezerwowy		0		0
-Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych		-1 097		-1 988
-Zysk/strata z lat ubiegłych		3 272		3 932
-Wynik roku bieżącego	8	6 175		7 647
Kapitały przypadające na udziały niedające kontroli				
	19D	1 390		1 107
Kapitał własny ogółem				
			75 275	73 795
Zobowiązania długoterminowe				
			4 614	6 748
Oprocentowane kredyty i pożyczki	21	1 154		3 204
Zobowiązania z tytułu leasingu	22	562		1 016
Pozostałe zobowiązania	24	0		0
Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	6	1 548		1 364
Rezerwy na pozostałe zobowiązania	20	1 350		1 164
Zobowiązania krótkoterminowe				
			15 824	16 167
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	23	7 077		6 272
Zobowiązania z tytułu leasingu	22	481		792
Pozostałe zobowiązania	24	4 856		5 394
Bieżąca część oprocentowanych kredytów i pożyczek	21	2 050		2 493
Przychody przyszłych okresów	21	0		0
Rezerwy na pozostałe zobowiązania	20	1 360		1 216
SUMA PASYWÓW				
			95 713	96 710

5. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIYWÓW PIENIEŻNYCH	w tys. zł	
	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej (metoda pośrednia)	12 579	12 527
I. Zysk (strata) brutto	8 107	9 887
II. Korekty razem	4 472	2 640
1. Udział w (zyskach) stratach netto jednostek wycenianych metodą praw własności	0	0
2. Amortyzacja	5 872	5 367
3. (Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	90	-555
4. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	607	259
5. (Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	310	-70
6. Zmiana stanu rezerw	-211	44
7. Zmiana stanu zapasów	-2 624	-1 207
8. Zmiana stanu należności	1 932	1 954
9. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	-665	-1 329
10. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-36	8
11. Podatek dochodowy zapłacony/zwrócony	-802	-1 789
12. Inne korekty	-1	-42
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	-4 067	-5 296
I. Wpływy	102	703
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	98	699
2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne	0	0
3. Z aktywów finansowych, w tym:	4	4
- zbycie aktywów finansowych	0	0
- dywidendy i udziały w zyskach	0	0
- odsetki	0	0
- inne wpływy z aktywów finansowych	4	4
4. Inne wpływy inwestycyjne	0	0
II. Wydatki	-4 169	-5 999
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-4 169	-5 999
2. Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne	0	0
3. Na aktywa finansowe, w tym:	0	0
- nabycie aktywów finansowych	0	0
- inne wydatki inwestycyjne	0	0
4. Inne wydatki inwestycyjne	0	0
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	-8 505	-6 839
I. Wpływy	12	1 068
1. Wpływy netto z emisji akcji (wydania udziałów) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	0	0
2. Kredyty i pożyczki	12	1 067
2. Inne wpływy finansowe	0	1
II. Wydatki	-8 517	-7 907
1. Nabycie akcji (udziałów) własnych	0	0
2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	-5 035	-3 904
3. Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	0	0

4. Spłaty kredytów i pożyczek	-2 493	-2 122
5. Wykup dłużnych papierów wartościowych	0	0
6. Z tytułu innych zobowiązań finansowych	0	0
7. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	-765	-844
8. Odsetki	-168	-260
9. Inne wydatki finansowe (faktoring)	-56	-777
D. Przepływy pieniężne netto razem	7	392
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	19	446
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-13	-54
F. Środki pieniężne na początek okresu, w tym:	5 721	5 275
- różnice kursowe	-92	-39
G. Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	5 740	5 721
- różnice kursowe	-105	-92

6. Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

SKRÓCONE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	Zyski zatrzymane							Kapitał własny przypadający akcjonariuszo m jednostki dominującej	Kapitały przypadające na udziały nieudające kontroli	Kapitał własny ogółem
	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji i wyceny	Zysk/ strata z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	Różnice kursowe przelicz. jedn. podporządko wanej				
Stan na 1 stycznia 2016 roku	48 046	13 878	1 173	11 579	0	-1 988	72 688	1 107	73 795	
Pokrycie straty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Wypłata dywidendy	0	0	0	-4 805	0	0	-4 805	-240	-5 045	
Różnice z aktualizacji wyceny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Zysk/strata z lat ubiegłych	0	2 912	0	-3 535	0	0	-623	0	-623	
Inne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Całkowite dochody ogółem, w tym:	0	0	-474	33	6 175	891	6 625	523	7 148	
- wynik okresu	0	0	0	0	6 175	40	6 215	198	6 413	
- różnice kursowe z przeszacowania SF	0	0	0	0	0	851	851	325	1 176	
- inne całkowite dochody	0	0	-474	33	0	0	-441	0	-441	
Stan na 31 grudnia 2016 roku	48 046	16 790	699	3 272	6 175	-1 097	73 885	1 390	75 275	
Stan na 1 stycznia 2015 roku	48 046	13 897	1 102	7 639	0	-1 618	69 066	1 226	70 292	
Pokrycie straty	0	-789	0	789	0	0	0	0	0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Wypłata dywidendy	0	0	0	-3 651	0	0	-3 651	-251	-3 902	
Odpis z zysku roku poprzedniego	0	770	0	-770	0	0	0	0	0	
Inne	0	0	0	-75	0	0	-75	0	-75	
Całkowite dochody ogółem, w tym:	0	0	71	0	7 647	-370	7 348	132	7 480	
- wynik okresu	0	0	0	0	7 647	0	7 647	190	7 837	
- inne całkowite dochody	0	0	71	0	0	-370	-299	-58	-357	
Stan na 31 grudnia 2015 roku	48 046	13 878	1 173	3 932	7 647	-1 988	72 688	1 107	73 795	

II. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Oświadczenie o zgodności z MSSF

Niniejsze roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE.

2. Oświadczenie o kontynuowaniu działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez grupę kapitałową w dającej się przewidzieć przyszłości oraz nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania tej działalności (z wyłączeniem spółki, którą postawiono w stan likwidacji).

3. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa. Pomimo, że przyjęte założenia i szacunki opierają się na najlepszej wiedzy kierownictwa spółki na temat bieżącej działalności i przyszłych zdarzeń, to i tak mogą się one różnić od rzeczywiście uzyskanych wyników. Jednostka dominująca podczas sporządzania sprawozdania finansowego dokonuje pewnych szacunków i przyjmuje założenia, które bezpośrednio mają wpływ zarówno na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, jak i na ujętą w nim informację uzupełniającą. Szacunki i założenia, które przyjmuje Grupa do wykazywania wartości aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów dokonywane są przy wykorzystaniu danych historycznych oraz innych czynników, które są dostępne oraz uznawane za właściwe w danych okolicznościach.

Założenia, co do przyszłości oraz dostępne dane służą do szacowania wartości bilansowych aktywów i zobowiązań, których nie można jednocześnie określić przy wykorzystaniu innych źródeł. Przy dokonywaniu szacunków Grupa uwzględnia przyczyny oraz źródła niepewności, które są przewidywane na koniec okresu sprawozdawczego. Wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych.

Dokonywane przez Grupę szacunki i założenia są poddawane bieżącym przeglądom. Korekty szacunków są rozpoznawane w tym okresie, w którym dokonano zmiany szacunków, jeżeli korekty dotyczą tylko tego danego okresu. Natomiast, jeżeli korekty wpływają zarówno na okres, w którym dokonano zmiany, jak i na przyszłe okresy są one rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany oraz w okresach przyszłych.

Grupa podczas sporządzania sprawozdania finansowego dokonuje pewnych szacunków i przyjmuje założenia, które bezpośrednio mają wpływ zarówno na sprawozdanie finansowe, jak i na ujętą w nim informację uzupełniającą. Szacunki i założenia, które przyjmuje

Jednostka dominująca do wykazywania wartości aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów dokonywane są przy wykorzystaniu danych historycznych oraz innych czynników, które są dostępne oraz uznawane za właściwe w danych okolicznościach.

Założenia, co do przyszłości oraz dostępne dane służą do szacowania wartości bilansowych aktywów i zobowiązań, których nie można jednocześnie określić przy wykorzystaniu innych źródeł. Przy dokonywaniu szacunków Jednostka dominująca uwzględnia przyczyny oraz źródła niepewności, które są przewidywane na koniec okresu sprawozdawczego. Wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych.

Dokonywane przez Jednostkę dominującą szacunki i założenia są poddawane bieżącym przeglądom. Korekty szacunków są rozpoznawane w tym okresie, w którym dokonano zmiany szacunków, jeżeli korekty dotyczą tylko tego danego okresu. Natomiast, jeżeli korekty wpływają zarówno na okres, w którym dokonano zmiany, jak i na przyszłe okresy są one rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany oraz w okresach przyszłych.

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym, dla których Jednostka dominująca dokonuje oszacowań:

Okres użytkowania środków trwałych oraz wartości niematerialnych

Zarząd jednostki dominującej dokonuje corocznej weryfikacji wartości końcowej, metody amortyzacji oraz okresów użytkowania środków trwałych podlegających amortyzacji uwzględniając następujące przesłanki:

- oczekiwane zużycie fizyczne szacowane w oparciu o dotychczasowe przeciętne okresy użytkowania, odzwierciedlające tempo zużycia fizycznego, intensywność wykorzystania, itp.,
- utrata przydatności z przyczyn technologicznych lub rynkowych,
- prawne i inne ograniczenia dotyczące wykorzystania składnika aktywów,
- oczekiwane wykorzystanie składnika aktywów oceniane na podstawie oczekiwanej zdolności produkcyjnej lub wielkości produkcji,
- inne okoliczności mające wpływ na okres użytkowania tego rodzaju aktywów.

Zarząd jednostki dominującej ocenia, iż okresy użytkowania aktywów przyjęte przez grupę dla celów amortyzacji odzwierciedlają oczekiwany okres przynoszenia korzyści ekonomicznych przez te aktywa w przyszłości.

W przypadku zmiany długości okresu użytkowania 0 +/- 10 lat dla składników majątkowych podlegających amortyzacji, z grupy budynków i budowli, wpływ na wynik finansowy wyniósłby na dzień 31.12.2016 odpowiednio: zmniejszenie amortyzacji o 105 tys. zł lub zwiększenie kosztów amortyzacji o 171 tys. zł (na dzień 31.12.2015 było to również: zmniejszenie kosztów amortyzacji o 105 tys. zł lub zwiększenie o 170 tys. zł).

Klasyfikacja umów leasingu, w których grupa występuje jako leasingobiorca

Grupa występuje jako strona umów leasingu. Każda z podpisanych umów leasingu analizowana jest pod kątem ryzyka i korzyści wynikających z tytułu korzystania z aktywów nabytych w ramach umowy i w zależności od jej oceny zgodnie z wymogami MSSF zostaje

sklasyfikowana jako umowa leasingu operacyjnego lub finansowego. Spółki zależne nie były stroną umów leasingowych.

Wartość podpisanych umów leasingowych na dzień 31.12.2016 wyniosła 3.369 tys. zł a na 31.12.2015 była to kwota 3.754 tys. zł.

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego grupy wyceniają się przy zastosowaniu stawek podatkowych, które według dostępnych informacji będą stosowane na moment zrealizowania aktywów lub zobowiązań, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego. Wartość aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynosiła na dzień 31.12.2016 wynosiła 1.446 tys. zł (na 31.12.2015 była to wartość 1.653 tys. zł), rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dzień 31.12.2016 roku wynosiła 2.994 tys. zł a na 31.12.2015 odpowiednio 3.017 tys. zł. Aktywo i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej persaldem.

Rezerwa na świadczenie emerytalne i rentowe

Rezerwę na odprawy emerytalne i rentowe tworzona jest odrębnie dla każdego pracownika przez niezależnego aktuarium. Podstawę do wyznaczania wartości rezerw na świadczenia pracownicze stanowią regulacje wewnętrzne. Wycena rezerw na świadczenia pracownicze dokonywana jest z zastosowaniem technik i założeń aktuarialnych i ich wartość na dzień 31.12.2016 roku wynosiła 1.797 tys. zł a na 31.12.2015, 1.285 tys. zł.

Znaczące założenia aktuarialne przyjęte przy obliczaniu zobowiązania z tytułu określonych świadczeń obejmują stopę dyskonta 3,50% oraz prognozowany wzrost wynagrodzeń 1,00%. Niżej przedstawione analizy wrażliwości opracowano na podstawie prawdopodobnych zmian odpowiednich założeń występujących na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego, przy pozostałych założeniach niezmiennych:

- przy zmianie stopy dyskonta o 0,25 punktów procentowych wyższej (niższej) zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń zmniejszy się o 17 tys. zł (wzrośnie o 25 tys. zł),
- przy wzroście (spadku) wynagrodzeń o 0,25 punktu procentowego zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń wzrośnie o 25 tys. (zmniejszy się o 18 tys. zł).

III. STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

1. Informacje wstępne

Format sprawozdania

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego.

Okres sprawozdawczy

Okresami sprawozdawczymi są okresy kwartalne (na koniec każdego kwartału kalendarzowego), okres półroczny (na koniec półrocza kalendarzowego) i okres roczny (na koniec każdego roku kalendarzowego).

Prezentowane sprawozdanie skonsolidowane sporządzone zostało za okres roczny od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r.

Dane porównywalne dotyczą okresu od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r.

Zaprezentowane dane finansowe na dzień 31.12.2016 r. i 31.12.2015 r. są danymi zbadanymi przez audytora.

Waluta sprawozdania

Walutą funkcjonalną jednostki dominującej i spółki zależnej Relpol Elektronik jest złoty polski.

Walutą funkcjonalną spółki Relpol Eltim w Rosji jest rubel rosyjski. Sprawozdanie tej spółki dla celów sporządzenia sprawozdania skonsolidowanego przeliczane jest na PLN.

Walutą funkcjonalną spółek Relpol Altera i DP Relpol Altera jest hrywna ukraińska. Sprawozdanie spółki DP Relpol Altera dla celów sporządzenia sprawozdania skonsolidowanego przeliczane jest na PLN. Spółka Relpol Altera jest wyłączona z konsolidacji.

Walutą funkcjonalną spółki Relpol M na Białorusi jest rubel białoruski. Spółka ta jest wyłączona z konsolidacji.

Walutą prezentacyjną skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski. Wszystkie wartości w sprawozdaniu, o ile nie wykazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 2015 r. zostało zatwierdzone przez WZA w dniu 24.06.2016 r.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 2016 r. zostało zatwierdzone przez Zarząd do udostępnienia dnia 18.04.2017 r., a data jego publikacji na giełdzie ustalona została na dzień 21.04.2017 r.

Istotność

Na potrzeby niniejszego sprawozdania przyjęto istotność w wysokości 1% sumy bilansowej.

Miejsce prowadzenia ksiąg rachunkowych

Księgi rachunkowe Jednostki dominujące prowadzone są w jej siedzibie w Żarach.

Zawartość sprawozdania

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzane na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych lub na każdy inny dzień bilansowy zawiera:

- skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej,
- skonsolidowany rachunek zysków i strat,
- skonsolidowane sprawozdanie z dochodów całkowitych,
- skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych,
- skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym,
- dodatkowe informacje i objaśnienia.

2. Zasady wyceny

Aktywa trwałe

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne obejmują koszty prac rozwojowych, licencje i oprogramowanie komputerów. Koszty prac rozwojowych obejmują zarówno nakłady poniesione na nowe projekty rozwojowe, które spełniają kryteria uznania ich za składnik aktywów, jak i zakończone prace rozwojowe. Ujęcie prac rozwojowych jako wartości niematerialne następuje wtedy gdy uprawdopodobnione jest powodzenie projektu ewidencjonowane są według rzeczywistego technicznego kosztu wytworzenia. Inne koszty prac rozwojowych oraz koszty badań nie kwalifikujące się do aktywowania w wartościach niematerialnych ujmowane są jako koszty danego okresu, w momencie ich poniesienia. Koszty prac rozwojowych uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat nie mogą być ujęte jako aktywa w późniejszym okresie.

Wszystkie aktywowane nakłady są następnie amortyzowane przez okres, przez jaki oczekuje się, iż będą generować przychód, rozpoczynając od momentu wdrożenia danego projektu.

W znaczącej większości koszty zakończonych prac rozwojowych umarzane są przez 5 lat.

Wycena oprogramowania komputerowego, które prawdopodobnie będzie generować korzyści ekonomiczne przewyższające koszty przez okres dłuższy niż rok, następuje wg cen nabycia a okres umarzania dla oprogramowania, którego wartość nie wpływa istotnie na sprawozdanie finansowe wynosi 2 lata.

Prawo do licencji pakietu instalacyjnego systemu SAP R-3 i prawo do licencji programu płacowo-kadrowego amortyzowane jest w ciągu 5-10 lat.

Pozostałe wartości niematerialne umarzane są również w okresie od 5 do 10 lat.

Wartości niematerialne wykazywane są w wartości netto pomniejszonej o skumulowaną amortyzację i odpisy aktualizujące z tytułu trwałej utraty wartości.

Podstawę dokonywania odpisów umorzeniowych stanowi plan amortyzacji, amortyzacja dokonywana jest metodą liniową. Nie później niż na koniec roku sprawozdawczego stosowane stawki amortyzacyjne podlegają weryfikacji i w razie stwierdzenia potrzeby dokonania korekty stosowanych stawek przeprowadza się ją w roku następnym. Jeżeli w wyniku weryfikacji wartości niematerialnych przeprowadzonej na każdy dzień bilansowy stwierdzono trwałą utratę wartości dokonuje się odpisów aktualizujących w ciężar straty.

W przypadku stwierdzenia ustania przyczyn odpisów aktualizujących dokonuje się ich odwrócenia zwiększa zysk.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowy aktywa trwałe obejmują środki trwałe, które przeznaczone są do realizacji działalności statutowych spółek i zgodnie z oczekiwaniami będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia. W przypadkach, kiedy poniesione wydatki powodują, że wartość użytkowa środka trwałego po zakończeniu ulepszenia przewyższa wartość użytkową posiadaną przy przyjęciu do używania, wydatki te są kapitalizowane w wartości odpowiedniego środka trwałego. Spółka dotychczas nie aktywowała szacowanych kosztów demontażu i usunięcia składnika środków trwałych ze względu na ich nieistotność.

Środki trwałe są amortyzowane przez określony z góry okres ekonomicznego używania. W momencie likwidacji lub sprzedaży środków trwałych, wartość początkowa tych środków oraz dotychczasowe umorzenie są wyksięgowywane, a wynik likwidacji lub sprzedaży jest odnoszony w ciężar rachunku zysków i strat.

Rzeczowe aktywa trwałe są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonego o skumulowaną amortyzację i odpisy aktualizujące z tyt. trwałej utraty wartości.

Rzeczowe aktywa trwałe amortyzowane są metodą liniową.

Stosowane okresy amortyzacji dla środków trwałych są następujące:

Budynki	40 lat
Budowle	10-25 lat
Maszyny i urządzenia z grupy 3-6, 8	2-20 lat
Środki transportu	2-10 lat

Środki trwałe o wartości, których nie wpływa istotnie na sprawozdanie finansowe oraz okresie użytkowania powyżej 1 roku podlegają odpisaniu jednorazowo w koszty, w miesiącu następnym po miesiącu przyjęcia ich do użytkowania.

Do celów bilansowych odpisów amortyzacyjnych dokonuje się drogą systematycznego planowego rozłożenia wartości początkowej środków trwałych na okres ich ekonomicznej użyteczności. Relpol wprowadził procedurę corocznej weryfikacji stawek amortyzacyjnych w kontekście okresu ekonomicznej użyteczności.

Przy określaniu okresu dalszego użytkowania środków trwałych uwzględnia się:

- liczbę zmian, na których pracuje środek trwały,
- tempo postępu techniczno – ekonomicznego,
- poniesione nakłady na remont i modernizację urządzeń,
- plan zakupów inwestycyjnych.

Odstąpiono od uwzględniania wartości rezydualnej przy ustalaniu stawek amortyzacyjnych, gdyż po dokonaniu weryfikacji ustalono, że jest ona nieznaczna (bliska zeru).

Wartość środków trwałych w budowie

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Inwestycje rozpoczęte nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do użytkowania.

W przypadku stwierdzenia trwałej utraty wartości środków trwałych, wartości niematerialnych, środków trwałych w budowie, dokonuje się odpisów aktualizujących ich wartość.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, są częścią ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są ujmowane jako koszt bieżącego okresu.

Inwestycje długoterminowe

Nieruchomości wycenia się według ceny nabycia. Wartość początkową nieruchomości pomniejszają do jej wartości netto skumulowane odpisy amortyzacyjne (umorzeniowe) oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Udziały długoterminowe w jednostkach podporządkowanych wykazywane są według ceny nabycia z uwzględnieniem trwałej utraty wartości.

Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe obejmują rozliczenia międzyokresowe, których okres rozliczenia rat kosztów przekracza 12 miesięcy.

Aktywa obrotowe

Zapasy

Zapasy rzeczowych składników majątku obrotowego obejmują: materiały, produkcję w toku, produkty gotowe i towary.

1. Zapasy materiałów wyceniane są wg średniej ważonej ceny nabycia a w przypadku importu, ceny zakupu powiększa się o obciążenia o charakterze publiczno-prawnym. Cena nabycia składa się z ceny zakupu i kosztów zakupu, które dolicza się w momencie zakupu materiałów bezpośrednio do ceny zakupu. Średnioważona cena nabycia ulega zmianie przy kolejnych zakupach i wyliczana jest jako średnia ważona z zapasu istniejącego i nowo dokonanych zakupów.

2. Towary wyceniane są również wg średniej ważonej ruchomej ceny nabycia. Zasady ustalania ceny są identyczne jak przy zapasach materiałów.

3. Produkcja w toku została wyceniona wg rzeczywistego technicznego kosztu wytworzenia z uwzględnieniem stopnia przetworzenia produktu w toku.

4. Wyroby gotowe zostały wycenione według technicznego kosztu wytworzenia z uwzględnieniem części stałych kosztów pośrednich produkcji, odpowiadają przeciętnemu poziomowi wykorzystania zdolności produkcyjnych. Na dzień bilansowy produkty gotowe wyceniane są wg rzeczywistego technicznego kosztu wytworzenia nie wyższego od ich cen sprzedaży netto.

Należności krótkoterminowe

Należności krótkoterminowe są to wszystkie należności z tytułu dostaw i usług niezależnie od umownego terminu wymagalności oraz z pozostałych tytułów, wymagalnych w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Należności, których wymagalności jest powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego zaliczane są do aktywów trwałych.

Należności wykazywane są w wartości netto tj. pomniejszonej o odpisy aktualizujące ich wartość.

Należności wycenione są w kwocie wymagającej zapłaty łącznie z odsetkami za zwłokę, w przypadku jeżeli wartość dyskonta nie jest istotna.

Należności podlegają aktualizacji wyceny poprzez tworzenie odpisów aktualizujących, przy czym odpisy te tworzone są z uwzględnieniem stopnia ryzyka oraz z oceną stopnia prawdopodobieństwa zapłaty należności na podstawie analizy danych historycznych dotyczących ściągłości należności bądź na podstawie struktur wiekowych sald należności.

Odpis aktualizujący wartość należności ujmowany jest ciężar przychodów lub kosztów.

Transakcje wyrażone w walucie obcej ujmują się w polskich złotych na dzień ich przeprowadzenia po średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień powstania transakcji gospodarczej, chyba że w innym wiążącym jednostkę dokumencie ustalony został inny kurs.

Zrealizowane różnice kursowe powstałe pomiędzy dniem zaksięgowania i rozliczenia transakcji zaliczane są odpowiednio do przychodów lub kosztów danego okresu.

Środki pieniężne

Środki pieniężne obejmują gotówkę w kasie, środki na rachunkach bankowych oraz inne aktywa pieniężne z terminem wykupu do 3 miesięcy. Środki pieniężne wycenione zostały wg wartości nominalnej. Środki pieniężne na rachunkach wykazywane są łącznie z odsetkami.

Odsetki te odnoszone są na dobro przychodów finansowych.

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe obejmują czynne rozliczenia międzyokresowe, których okres rozliczenia rat kosztów nastąpi w okresie 12 miesięcy.

Rozliczenia międzyokresowe czynne obejmują:

- odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych nie przekazany na rachunek bankowy,
- koszty prenumeraty dotyczące następnego roku obrachunkowego,
- koszty ubezpieczeń i inne dotyczące następnego roku obrachunkowego.

Kapitały własne

Kapitały wykazywane są w księgach z podziałem na ich rodzaje zgodnie ze Statutem oraz wpisem w Krajowym Rejestrze Sądowym: - kapitał akcyjny wykazywany jest w wysokości zgodnej ze Statutem Spółki oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego w wartości nominalnej,

- kapitał zapasowy jest tworzony zgodnie ze Statutem na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy,
- kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny stanowi różnicę pomiędzy wartością netto środków trwałych przed i po aktualizacji dokonywanej na podstawie stosownych przepisów oraz nadwyżkę z przeszacowania,
- akcje własne nabyte w celu umorzenia,

Różnice z ustawowych aktualizacji wyceny w momencie rozchodu lub likwidacji środka trwałego przenoszone są na kapitał zapasowy.

Zobowiązania długoterminowe

Zobowiązania długoterminowe obejmują zobowiązania, z wyjątkiem zobowiązań z tytułu dostaw i usług, których termin płatności przypada później niż rok od dnia bilansowego.

Zobowiązania te wykazywane są wg zamortyzowanego kosztów. W przypadku jeżeli wartość dyskonta jest nieistotna zobowiązania ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty na dzień bilansowy.

Zobowiązania krótkoterminowe

Zobowiązania krótkoterminowe zarówno krajowe jak i zagraniczne, wykazane zostały na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty jeżeli wartość dyskonta jest nieistotna.

Transakcje wyrażone w walucie obcej ujmują się w polskich złotych na dzień ich przeprowadzenia po średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień powstania transakcji gospodarczej, chyba że w innym wiążącym jednostkę dokumencie ustalony został inny kurs.

Zrealizowane różnice kursowe powstałe pomiędzy dniem zaksięgowania i rozliczenia transakcji zaliczane są odpowiednio do przychodów lub kosztów danego okresu.

Rezerwy na zobowiązania

Rezerwy na zobowiązania wycenia się w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości. Rezerwy tworzone są w przypadku, kiedy w następstwie przeszłych zdarzeń powstaje obecne, możliwe do oszacowania zobowiązanie, które w przyszłości może prawdopodobnie spowodować wypływ środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. Wysokość utworzonych rezerw jest weryfikowana na dzień bilansowy w celu skorygowania do wysokości szacunków zgodnych ze stanem wiedzy na ten dzień.

Stan rezerw na dzień bilansowy obejmuje:

- rezerwy na prawdopodobne zobowiązania,
- rezerwy na odprawy emerytalne,
- rezerwy na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe,

Kredyty i pożyczki

Zobowiązania finansowe z tytułu kredytów, pożyczek wyceniane są w momencie ich początkowego ujęcia w księgach w wartości godziwej, następnie wyceniane są w zamortyzowanym koszcie.

Leasing

Środki trwałe używane na podstawie umów leasingu finansowego, które przenoszą na spółkę zasadniczo wszystkie korzyści i ryzyka związane z posiadaniem aktywów, są wykazywane w bilansie wg wartości godziwej przedmiotu leasingu lub w kwotach równych wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, jeśli jest ona niższa od wartości godziwej i pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne. Przyjęte okresy użytkowania wynikają z ustalonych okresów ekonomicznej użyteczności. Opłaty leasingowe rozdzielane są pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie niespłaconego salda zobowiązania. Koszty finansowe są księgowane bezpośrednio w rachunek zysków i strat.

Programy świadczeń pracowniczych

Pracownicy mają prawo do odpraw emerytalno-rentowych. Odprawy emerytalno-rentowe są wypłacane jednorazowo przy odejściu na emeryturę lub rentę zgodnie z zasadami wynagradzania, przy czym wysokość świadczeń w obu przypadkach zależy od wysokości średniego wynagrodzenia za okres przepracowany w spółce oraz od najniższego krajowego wynagrodzenia za okres przepracowany poza spółką i stażu pracy. Rezerwa na długoterminowe odprawy emerytalne wyceniane są według wartości bieżącej przyszłego zobowiązania metodami aktuarialnymi.

Zmiana wartości rezerw na świadczenia pracownicze odnoszona jest w przychody i koszty okresu, za wyjątkiem zysków i strat aktuarialnych, które są odnoszone w inne całkowite dochody.

Ponadto grupa tworzy również rezerwę na nie wykorzystane urlopy wypoczynkowe, które są traktowane jako krótkoterminowa, kumulowana płatna nieobecność i zostanie zgodnie z przewidywaniami zapłacona.

Podatek dochodowy

Kalkulacja podatku dochodowego jest oparta na zysku danego okresu i uwzględnia podatek odroczony. Podatek odroczony jest ustalony metodą zobowiązań. Według tej metody spodziewane efekty podatkowe różnic przejściowych są ustalane na podstawie obowiązujących w danym roku stawek podatkowych i wykazywane jako rezerwy na podatek odroczony lub aktywa reprezentujące przyszłe zmniejszenia podatku dochodowego. Różnice przejściowe są zdefiniowane jako różnice pomiędzy podatkową i bilansową wyceną aktywów i pasywów. Aktywo i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej persaldem. Wykazywana w rachunku zysków i strat część odroczonego stanowi różnicę pomiędzy stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku dochodowego odroczonego na koniec i na początek okresu.

Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczące zdarzeń rozliczanych z kapitałem własnym lub innymi całkowitymi dochodami odnosi się na kapitał własny lub inne całkowite dochody.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego tworzy się po ustaleniu prawdopodobieństwa osiągnięcia w przyszłości dochodu do opodatkowania wystarczającego do zrealizowania składników aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rezerwę na odroczonego podatek dochodowy tworzy się wobec istnienia dodatnich różnic przejściowych, które w przyszłości spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego.

Instrumenty finansowe

Instrumentem finansowym jest każda umowa, która powoduje powstanie aktywa finansowego u jednej strony i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej strony.

Aktywa finansowe grupa klasyfikuje do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Zobowiązania finansowe dzielone są na:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Podstawę dokonania klasyfikacji stanowi cel nabycia aktywów finansowych oraz ich charakter. Grupa określa klasyfikacje swoich aktywów finansowych przy ich początkowym ujęciu, a następnie poddaje ją weryfikacji na każdy dzień sprawozdawczy.

Aktywa finansowe

Aktywa finansowe wycenia się na moment ich ujęcia w księgach w wartości godziwej. Początkowa wycena powiększana jest o koszty transakcji z wyjątkiem aktywów finansowych zaliczonych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Koszty transakcyjne ewentualnego zbycia składnika aktywów nie są uwzględniane przy późniejszej wycenie aktywów finansowych. Składnik aktywów finansowych jest wykazywany w bilansie, gdy grupa staje się stroną umowy (kontraktu), z której to aktywo finansowe wynika.

Na każdy dzień bilansowy Relpol ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na utratę wartości składnika aktywów finansowych (lub grupy aktywów finansowych). W przypadku instrumentów zaliczonych do dostępnych do sprzedaży, przy ustalaniu, czy nastąpiła utrata wartości, bierze się pod uwagę między innymi znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej papieru wartościowego poniżej kosztu.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie grupy aktywów: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Składnik aktywów finansowych zalicza się do kategorii przeznaczonych do obrotu jeżeli nabyty został w celu sprzedaży w krótkim terminie, jeżeli stanowi część portfela, który generuje krótkoterminowe zyski lub też jest instrumentem pochodnym o dodatniej wartości godziwej.

W grupie do tej kategorii należą przede wszystkim instrumenty pochodne (grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń) oraz instrumenty dłużne lub kapitałowe, które zostały nabyte w celu ich odsprzedaży w krótkim terminie.

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli wszystkie z następujących warunków są spełnione:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany,
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego,
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone w zysk/stratę netto (tj. instrument pochodny, który jest wbudowany w składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, nie jest wydzielony).

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w analogiczny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne.

Aktywa zaliczone do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a wszelkie zyski lub straty odnoszone są w przychody lub koszty finansowe. Wyceny instrumentów pochodnych w wartości godziwej dokonuje się na dzień bilansowy oraz na każdy koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o wyceny przeprowadzone przez banki realizujące transakcje. Pozostałe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wycenia się stosując notowania giełdowe, a w przypadku ich braku odpowiednie techniki wyceny, które obejmują: wykorzystanie cen niedawno zawartych transakcji lub cen ofertowych, porównanie do podobnych instrumentów, modele wyceny opcji. Wartość godziwą instrumentów dłużnych stanowią przyszłe przepływy pieniężne zdyskontowane bieżącą rynkową stopą procentową właściwą dla podobnych instrumentów.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. W zależności od ich terminu wymagalności zalicza się je do aktywów trwałych (aktywa wymagalne powyżej w terminie powyżej 1 roku od dnia sprawozdawczego) lub obrotowych (aktywa wymagalne w terminie do 1 roku od dnia sprawozdawczego). Pożyczki i należności są wyceniane na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu. Do grupy tej zalicza się głównie należności handlowe oraz depozyty bankowe i inne środki pieniężne jak również pożyczki i nabyte, nienotowane instrumenty dłużne, niezliczone do pozostałych kategorii aktywów finansowych.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do upływu terminu wymagalności są to inwestycje o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie zapadalności, co do których grupa posiada zamiar i możliwość utrzymywania do upływu zapadalności. Grupa zalicza do tej kategorii wyłącznie notowane instrumenty dłużne o ile nie zostały uprzednio zakwalifikowane do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości

godziwej przez wynik finansowy lub do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w zamortyzowanym koszcie z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to instrumenty finansowe, inne niż instrumenty pochodne, wyznaczone jako „dostępne do sprzedaży” albo niezaliczone do żadnej z pozostałych kategorii. Do aktywów dostępnych do sprzedaży grupa zalicza głównie instrumenty dłużne nabyte w celu lokowania nadwyżek finansowych o ile instrumenty te nie zostały zakwalifikowane do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy z uwagi na zamiar krótkiego ich utrzymywania w Spółce.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zalicza się do aktywów trwałych, o ile nie istnieje zamiar zbycia inwestycji w ciągu 1 roku od dnia bilansowego lub do aktywów obrotowych – w przeciwnym wypadku. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a zyski i straty (za wyjątkiem strat z tytułu utraty wartości) ujmowane są w kapitale własnym.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe wycenia się na moment ich ujęcia w księgach w wartości godziwej. W początkowej wycenie uwzględniane są koszty transakcji z wyjątkiem zobowiązań finansowych zaliczonych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Koszty transakcyjne wyzbycia się składnika zobowiązań finansowych nie są uwzględniane przy późniejszej wycenie tych zobowiązań. Składnik zobowiązań finansowych jest wykazywany w bilansie, gdy grupa staje się stroną umowy (kontraktu), z której to zobowiązanie finansowe wynika.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie grupy zobowiązań: zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu są to zobowiązania, które: zostały zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie lub są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których można potwierdzić generowanie krótkoterminowych zysków lub też stanowią instrumenty pochodne.

W grupie do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy należą przede wszystkim instrumenty pochodne (grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń) o ujemnej wartości godziwej. Zobowiązania zaliczone do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a wszelkie zyski lub straty odnoszone są w przychody lub koszty finansowe. Wyceny instrumentów pochodnych w wartości godziwej dokonuje się na dzień bilansowy oraz na każdy koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o wyceny przeprowadzone przez banki realizujące transakcje. Wartość godziwą instrumentów dłużnych stanowią przyszłe przepływy pieniężne zdyskontowane bieżącą rynkową stopą procentową właściwą dla podobnych instrumentów.

Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Pozostałe zobowiązania finansowe, niezliczone do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy zalicza się do zobowiązań finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie. Do kategorii tej grupa zalicza głównie zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz zaciągnięte kredyty i pożyczki. Zobowiązania zaliczone do tej kategorii wycenia się w zamortyzowanym koszcie z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Transakcje w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walucie obcej ujmuje się w polskich złoty na dzień ich przeprowadzenia po średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień powstania transakcji gospodarczej, chyba że w innym wiążącym spółki dokumencie ustalony został inny kurs.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego:

- wyrażone w walucie obcej pozycje pieniężne przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia obowiązującego na dzień bilansowy (tj. średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez NBP, jeżeli kurs na dany dzień nie był ustalony przyjmuje się ostatnio ustalony),
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego lub kosztu wytworzenia wyrażonego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu historycznego kursu wymiany (tj. średniego kursu Narodowego Banku Polskiego dla danej waluty) obowiązującego na dzień transakcji oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej wyrażone w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany (tj. średniego kursu Narodowego Banku Polskiego ustalonego dla danej waluty) na dzień ustalenia wartości godziwej.

Wszelkie zyski lub straty kursowe powstałe w wyniku zmian kursów wymiany po dacie transakcji, w zależności od charakteru transakcji odnoszone są odpowiednio w działalność operacyjną lub finansową.

Przychody ze sprzedaży towarów i usług

Przychody ze sprzedaży towarów i usług, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i upusty są rozpoznawane w momencie, gdy:

- znana jest wiarygodna kwota przychodu,
- istnieje prawdopodobieństwo, że spółka osiągnie korzyści ekonomiczne związane z realizacją transakcji,
- jednostka przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności dóbr,
- jednostka przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie dobrami,
- koszty poniesione można wycenić w wiarygodny sposób,

Przychody z odsetek

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane w momencie ich naliczenia, przy uwzględnieniu efektywnej stopy zwrotu z aktywów.

Dywidendy

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie uzyskania przez grupę prawa do tych dywidend.

Koszty operacyjne

Koszty operacyjne są ujmowane w okresie, którego dotyczą.

Koszty finansowe

Koszty finansowe są odnoszone w ciężar rachunku zysków i strat w momencie poniesienia.

Zysk netto na akcję

Zysk na jedną akcję zwykłą ustalono jako iloraz zysku netto za dany okres obrotowy i średniej ważonej liczby akcji pozostających w posiadaniu akcjonariuszy w danym okresie. Rozwodniony zysk na jedną akcję ustalono jako iloraz zysku netto i średniej ważonej rozwodnionej liczby akcji.

3. Nowe standardy rachunkowości i zmiany polityki rachunkowości

Zmiany do istniejących standardów i interpretacja zastosowane po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym grupy kapitałowej za 2016 rok

Niniejsze sprawozdanie finansowe sporządzono w oparciu o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz związanych z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.

Sporządzając sprawozdanie finansowe za rok 2016 grupa stosuje takie same zasady rachunkowości, jak przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego za rok 2015, z wyjątkiem zmian do standardów i nowych standardów i interpretacji zatwierdzonych przez Unię Europejską, które obowiązują dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku:

- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienia na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – Jednostki inwestycyjne: zastosowanie zwolnienia z konsolidacji - zatwierdzone w UE w dniu 22 września 2016 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” – Rozliczanie nabycia udziałów we wspólnych operacjach - zatwierdzone w UE w dniu 24 listopada 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień - zatwierdzone w UE w dniu 18 grudnia 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 38 „Aktywa niematerialne” – Wyjaśnienia na temat akceptowalnych metod amortyzacyjnych - zatwierdzone w UE w dniu 2 grudnia 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 41 „Rolnictwo” – Uprawy roślinne - zatwierdzone w UE w dniu 23 listopada 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” – Programy określonych świadczeń: składki pracownicze - zatwierdzone w UE w dniu 17 grudnia 2014 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe” – Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych - zatwierdzone w UE w dniu 18 grudnia 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie).
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2010-2012)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 2,

MSSF 3, MSSF 8, MSSF 13, MSR 16, MSR 24 oraz MSR 38) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa – zatwierdzone w UE w dniu 17 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 lub po tej dacie),

- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2012-2014)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 5, MSSF 7, MSR 19 oraz MSR 34) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa - zatwierdzone w UE w dniu 15 grudnia 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 lub po tej dacie).

Wyżej wymienione zmiany do istniejących standardów nie miały istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdania finansowe grupy kapitałowej za 2016 rok.

Grupa kapitałowa nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania standardów i zmian do standardów zatwierdzonych przez Unię Europejską, które obowiązują dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe” - zatwierdzony w UE w dniu 22 listopada 2016 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie). Spółka nie analizowała jeszcze zmian w tym zakresie, nie jest więc możliwe na dzień publikacji sprawozdania przedstawienie potencjalnego wpływu zmiany na przyszłą sprawozdawczość. Analiza zostanie przeprowadzona w najbliższym czasie.
- MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” oraz zmiany do MSSF 15 „Data wejścia w życie MSSF 15” - zatwierdzony w UE w dniu 22 września 2016 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie).
- MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych nowych standardów, zmian do standardów oraz nowej interpretacji, które według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku nie zostały jeszcze zatwierdzone do stosowania w UE (poniższe daty wejścia w życie odnoszą się do standardów w wersji pełnej):
- MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie) – Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać procesu zatwierdzania tego tymczasowego standardu do stosowania na terenie UE do czasu wydania ostatecznej wersji MSSF 14,
- MSSF 16 „Leasing” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie). Spółka nie analizowała jeszcze zmian w tym zakresie, nie jest więc możliwe na dzień publikacji sprawozdania przedstawienie potencjalnego wpływu zmiany na przyszłą sprawozdawczość. Analiza zostanie przeprowadzona w najbliższym czasie.
- Zmiany do MSSF 2 „Płatności na bazie akcji” – Klasyfikacja oraz wycena płatności na bazie akcji (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” – Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Instrumenty ubezpieczeniowe” (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie lub w momencie zastosowania MSSF 9 „Instrumenty finansowe” po raz pierwszy),

- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany (data wejścia w życie zmian została odroczone do momentu zakończenia prac badawczych nad metodą praw własności),
- Zmiany do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” – Wyjaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych” – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy” – Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niezrealizowanych strat (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne” – Przeniesienia nieruchomości inwestycyjnych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 12 oraz MSR 28) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (zmiany do MSSF 12 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie, a zmiany do MSSF 1 i MSR 28 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMSF 22 „Transakcje w walutach obcych i płatności zaliczkowe” (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie).

4. Zmiana sposobu prezentacji pozycji sprawozdań finansowych

W wyniku analizy zapisów MSR 18 w sprawozdaniu za 2016 rok grupa zmieniła sposób prezentacji rezerwy na bonusy. W roku bieżącym w Sprawozdaniu kwota rezerw dotyczących bonusów należnych odbiorcom została zaprezentowana jako pomniejszenie należności z tytułu dostaw i usług.

W wyniku wprowadzonej zmiany, w okresie porównawczym suma bilansowa na dzień 01.01.2015 roku nie zmieniła się a na 31.12.2015 roku zmieniła się o 128 tys. zł.

W wyniku analizy zapisów MSR 2 w sprawozdaniu za 2016 roku grupa zmieniła sposób prezentacji nakładów na wykonanie środków trwałych. W roku bieżącym w Sprawozdaniu kwota nakładów na wykonanie środków trwałych została zaprezentowana w pozycji środki trwałe i została przeniesiona z pozycji zapasów.

Poniższe tabele prezentują dane porównywalne z uwzględnieniem wymienionych korekt:

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	01.01.2015 było przed zmianami	zmiany	w tys. zł
			01.01.2015 jest po zmianach
AKTYWA			
Aktywa trwałe (długoterminowe)	41 937	407	42 344
Rzeczowe aktywa trwałe	32 740	407	33 147
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)	53 900	-407	53 493
Zapasy	23 495	-407	23 088
Należności z tytułu dostaw i usług	22 118	0	22 118
SUMA AKTYWÓW	95 837	0	95 837
PASYWA			
Zobowiązania krótkoterminowe	18 105	0	18 105
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	1 330	0	1 330
SUMA PASYWÓW	95 837	0	95 837

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	31.12.2015 było przed zmianami	zmiany	31.12.2015
			jest po zmianach
AKTYWA			
Aktywa trwałe (długoterminowe)	43 166	287	43 453
Rzeczowe aktywa trwałe	33 917	287	34 204
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)	53 672	-415	53 257
Zapasy	24 702	-287	24 415
Należności z tytułu dostaw i usług	20 777	-128	20 649
SUMA AKTYWÓW	96 838	-128	96 710
PASYWA			
Zobowiązania krótkoterminowe	16 295	-128	16 167
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	1 344	-128	1 216
SUMA PASYWÓW	96 838	-128	96 710

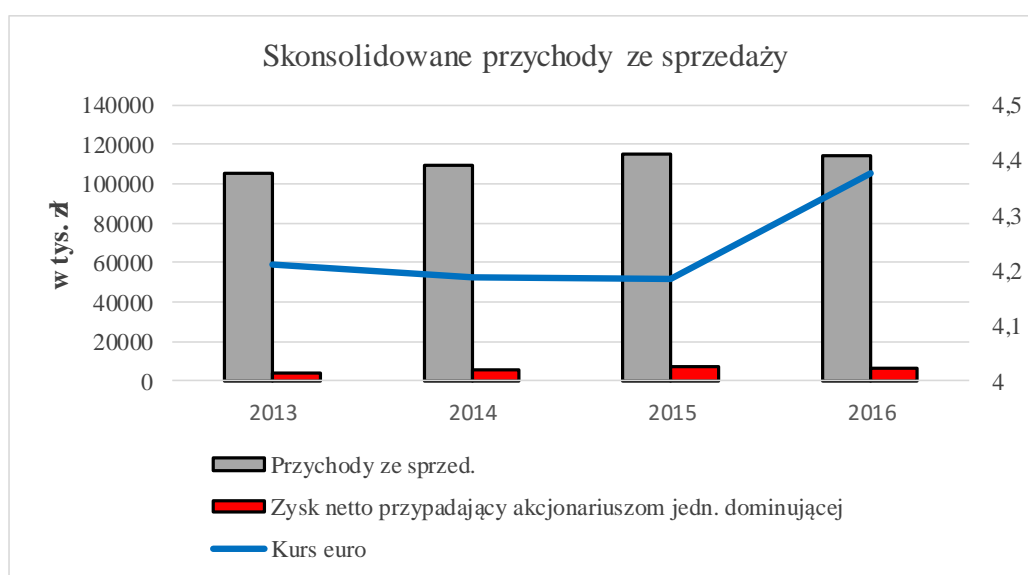

IV. KOMENTARZ DO OSIĄGNIĘTYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH

1. Omówienie skonsolidowanych wyników finansowych

1.1. Przychody ze sprzedaży

W 2016 r. grupa kapitałowa osiągnęła 114.430 tys. zł przychodów ze sprzedaży, co w stosunku do 2015 r. (115.226 tys. zł) stanowi spadek o 0,7%.

Więcej informacji przedstawiono poniżej, przy omawianiu wielkości i struktury przychodów ze sprzedaży – Nota 2.

1.2. Wyniki na sprzedaży

Skonsolidowany wynik brutto na sprzedaży wyniósł w 2016 r. 27.233 tys. zł i był o 2,4% niższy w porównaniu z wynikiem osiągniętym w roku 2015 (27.890 tys. zł).

Wynik na sprzedaży netto w 2016 r. wyniósł 8.931 tys. zł, co w porównaniu z wynikiem z 2015 r. (10.556 tys. zł) oznacza zmniejszenie o 15,4%. Wynika to z nieco niższej sprzedaży oraz wyższych kosztów sprzedanych produktów i wyższych kosztów ogólnego zarządu.

Czynniki wpływające na skonsolidowane wyniki na sprzedaży:

A. Poziom sprzedaży.

Grupa kapitałowa produkuje ok. 4.000 różnych wykonań produktów. Różnią się one między sobą zarówno ceną jak i marżą. Dlatego też oprócz wolumenu sprzedaży ważna jest również struktura sprzedawanych wyrobów. Wyroby niszowe lub produkowane na specjalne zlecenia klientów charakteryzują się wyższą marżą, niż zautomatyzowana produkcja wyrobów standardowych. Celem grupy kapitałowej jest maksymalne wykorzystanie mocy produkcyjnych i osiągnięcie jak najwyższego poziomu sprzedaży, w tym wyrobów wysokomarżowych. Co do zasady, im wyższy poziom przychodów ze sprzedaży, tym lepsza relacja pomiędzy przychodami a kosztami i tym wyższy zysk na sprzedaży.

Grupa kapitałowa w 2016 r. osiągnęła podobny poziom przychodów ze sprzedaży, jak w rekordowo wysokim roku 2015. Więcej informacji w nocie 2 dotyczącej przychodów i struktury sprzedaży.

B. Sytuacja finansowa spółek zależnych.

Sytuacja finansowa spółek zależnych oraz perspektywy dalszej działalności są dobre. Jednakże ze względu na przedmiot działalności oraz otoczenie rynkowe sytuacja spółek jest zróżnicowana.

Do roku 2014 najlepiej radziła sobie spółka Relpol Eltim z siedzibą w Sankt Petersburgu. Ze względu na ograniczenie popytu i trudną sytuację gospodarczą w Rosji dynamika sprzedaży tej spółki spadła. Spółka ta nadal regularnie wypracowuje zyski i co roku wypłaca wysoką dywidendę. Przy przychodach ze sprzedaży w wysokości 10.312 tys. zł osiągnęła ona 496 tys. zł zysku netto.

Stabilna sytuacja jest w spółce Relpol Elektronik, produkującej na zlecenie Relpol S.A. W 2016 r. spółka ta osiągnęła 3.358 tys. zł przychodów ze sprzedaży ponosząc stratę w wysokości 59 tys. zł.

Rok 2016 podobnie jak poprzedni okazał się bardzo dobry dla spółki ukraińskiej DP Relpol Altera. Spółce tej służyła sytuacja walutowa, a w szczególności rosnący kurs dolara. Świadcząc usługi produkcyjne na potrzeby Relpol S.A. spółka wystawiała faktury w USD, a koszty działalności ponosiła w hrywnach. W roku 2016 spółka ta osiągnęła przychody w wysokości 3.335 zł wypracowując 713 tys. zł zysku netto. Sytuacja polityczna i ekonomiczna na Ukrainie nie jest zupełnie stabilna. Jednakże produkcja i wymiana handlowa ze spółkami odbywa się bez zakłóceń. Zarząd jednostki dominującej obserwuje sytuację, szacuje ewentualne ryzyko i ocenia, że aktualnie nie ma powodów do niepokoju.

Stabilna sytuacja jest również w małej białoruskiej spółce Relpol M. W 2016 r. osiągnęła ona przychody ze sprzedaży w wysokości ok. 793 tys. zł wypracowując 70 tys. zł zysku netto.

W ograniczonym zakresie prowadzi działalność spółka Relpol Altera na Ukrainie. Jej głównym źródłem dochodów jest wynajem nieruchomości. W 2016 r. osiągnęła ona przychody ze sprzedaży w wysokości ok. 76 tys. zł wypracowując 36 tys. zł zysku netto.

W trakcie likwidacji od 2009 r. pozostaje wciąż Relpol France. Relpol S.A. nie ma możliwości wpływania na szybkość przebiegu tego procesu..

C. Poziom kursów walut.

W sytuacji, gdy eksport stanowi 68% przychodów sprzedaży, to kurs walut ma znaczenie i istotny wpływ na wyniki grupy kapitałowej. Szczególnie niekorzystne są duże wahania kursów w ciągu roku.

W 2016 i w 2015 roku sytuacja na rynku walut była korzystna dla jednostki dominującej. Inaczej wyglądało to w przypadku spółek w Rosji i na Ukrainie. W 2016 r. średni kurs euro liczony na koniec każdego miesiąca był wyższy o ok. 4,6% w stosunku do roku 2015. Główną walutą obcą przychodów i wydatków jest euro. W 2016 roku ponad 53% przychodów grupy kapitałowej ogółem uzyskano w EUR, a 6% w USD. Pozostałą walutę stanowią GBP i w przypadku spółki rosyjskiej RUB.

Kurs średni EUR w okresie od 03.01.2014 r. do 30.12.2016 r.

Źródło: <http://www.inwestinfo.pl/kursy-walut/nbp/kursy-srednie/>

Tendencja wzrostowa występowała również w przypadku kursu USD. Kurs tej waluty, co widać na poniższym wykresie, ulegał dużym wahaniom i w 2016 r. był wyraźnie wyższy niż w latach poprzednich. Maksimum notowań zarówno EUR jak i USD przypadło na grudzień 2016 r. Ostatecznie średni kurs dolara w 2016 r., podobnie jak euro był wyższy o 4,6% w stosunku do tego samego okresu 2015 r. Grupa kapitałowa ok. 7% sprzedaży osiąga w USD. Na sytuacji tej korzystała spółka DP Relpol Altera na Ukrainie, która faktury za usługi produkcyjne wystawia w dolarach, a koszty działalności ponosi w hrywnach.

Kurs średni USD w okresie od 03.01.2014 r. do 30.12.2016 r.

Źródło: <http://www.inwestinfo.pl/kursy-walut/nbp/kursy-srednie/>

Zupełnie inaczej niż kurs euro i dolara wygląda wykres kursu rubla. Kurs waluty rosyjskiej w ostatnich dwóch latach był niższy niż w roku 2014, ale widać poprawę tej sytuacji. Po zawirowaniach walutowych w 2015 i dołku na początku 2016 r, kurs rubla stopniowo rośnie i odrabia straty. W 2016 r. średni kurs rubla był o 2,8% niższy od średniego kursu rubla w tym okresie 2015 r. Przychody w rublach uzyskuje spółka rosyjska, a następnie w sprawozdaniu skonsolidowanym są one przeliczane na PLN.

Kurs średni RUB w okresie od 03.01.2014 r. do 30.12.2016 r.

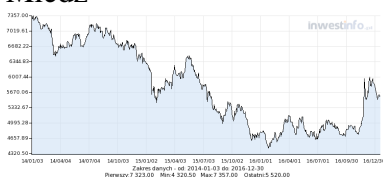

Źródło: <http://www.inwestinfo.pl/kursy-walut/nbp/kursy-srednie/>

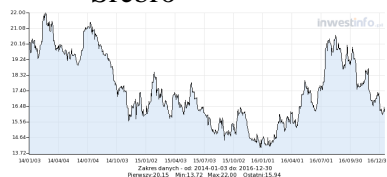
D. Poziom cen surowców.

W produkcji przekładników wykorzystuje się tworzywa sztuczne oraz detale z zawartością surowców takich jak miedź, srebro, złoto. Ceny surowców ulegają ciągłym zmianom. Ceny podstawowych surowców wykorzystywanych w produkcji wyrobów Relpolu w 2016 r. były zróżnicowane. Ceny miedzi były nieco niższe, natomiast srebra i złota wyraźnie wzrosły.

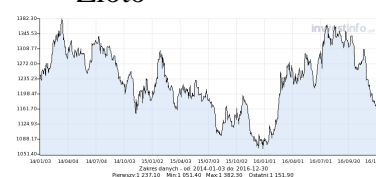
Miedź

Srebro

Złoto

Źródło: http://www.rynek.bizzone.pl/Notowania_surowcow

1.3. Pozostała działalność operacyjna

Pozostała działalność operacyjna w 2016 r. zmniejszyła wynik grupy kapitałowej o 965 tys. zł. W tym samym okresie 2015 r. wynik na pozostałej działalności operacyjnej był również ujemny i wyniósł -464 tys. zł. Główny wpływ miał odpis aktualizujący prace badawczo-rozwojowe, odpis aktualizujący zapasy i środki trwałe oraz zapasy złomowane, a w 2015 r. były to odpis aktualizujący zapasy i środki trwałe oraz zapasy złomowane. Dokładne pozycje pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych podano w nocie nr 4.

1.4. Działalność finansowa

Działalność finansowa w 2016 r. zwiększyła wyniki grupy kapitałowej o 141 tys. zł. W porównywalnym okresie 2015 r. wynik na działalności finansowej był również ujemny i wyniósł -205 tys. zł. W 2016 roku podstawowy wpływ na działalność finansową miała nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi, a w 2015 poza odsetkami od kredytów również nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi. Dokładne kwoty podano w nocie nr 5.

1.5. Wynik netto

Działalność grupy kapitałowej w 2016 r. zakończyła się zyskiem netto w wysokości 6.373 tys. zł z tego akcjonariuszom jednostki dominującej przypada kwota 6.175 tys. zł. W porównaniu do roku 2015 zysk netto grupy kapitałowej jest o 18,7% niższy, a zysk przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej jest niższy o 19,2%.

2. Wskazanie różnicy wyniku netto za 2016 r. pomiędzy sprawozdaniem rocznym a sprawozdaniem za czwarty kw. 2016 r.

Nie wystąpiły istotne zmiany pomiędzy zyskiem netto zaprezentowanym w sprawozdaniu za czwarty kwartał 2016 r. a skonsolidowanym sprawozdaniem rocznym zbadanym przez biegłego rewidenta.

3. Wskazanie czynników, które w ocenie emitenta będą miały wpływ na osiągnięte przez niego wyniki finansowe

Największy wpływ na osiągnięte przez grupę kapitałową wyniki finansowe, co najmniej w perspektywie kolejnego kwartału, będą miały czynniki makroekonomiczne niezależne od spółek oraz czynniki wewnętrzne.

Wśród czynników zewnętrznych możemy wyróżnić:

- wysokość i wahania kursu walut,
- koniunktura gospodarcza w kraju i zagranicą,
- kształtowanie się cen na rynku surowców (miedź, srebro, złoto, ropa),
- poziom nakładów na inwestycje w kraju i zagranicą,
- rozwój odnawialnych źródeł energii,
- rozwój branży fotowoltaicznej,
- poziom zapotrzebowania na systemy ochrony radiologicznej,
- sytuacja polityczna i gospodarcza na rynkach prowadzenie działalności przez spółki zależne.

Wśród czynników wewnętrznych zależnych od grupy kapitałowej podstawowe znaczenie mają:

- realizacja zaplanowanej sprzedaży,

- realizacja podpisanych kontraktów handlowych,
- obłożenie linii produkcyjnych,
- dostosowanie poziomu kosztów do aktualnej koniunktury na rynku,
- zwiększenie udziałów rynkowych w oparciu o posiadaną ofertę produktową,
- pozyskanie nowych klientów na obecnych i nowych rynkach zbytu,
- racjonalizacja oferty towarów handlowych,
- pozyskanie nowych klientów dla CZIP-a Pro,
- pozyskanie nowych klientów na przekaźnik solar do inwerterów solarnych,
- poprawa rentowności wyrobów,
- montaż systemów do ochrony radiologicznej, zgodnie z harmonogramem wygranych przetargów,
- aktywna działalność handlowa spółek zależnych,
- finalizacja zmian w strukturze grupy kapitałowej.

V. INFORMACJA DODATKOWA I NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Segmenty działalności

Segment operacyjny jest częścią składową jednostki:

- która angażuje się w działalność gospodarczą, w związku z którymi może uzyskiwać przychody i ponosić koszty (w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami składowymi tej samej jednostki),
- której wyniki działalności są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w jednostce oraz wykorzystujący te wyniki przy decydowaniu o alokacji zasobów do segmentu i przy ocenie wyników działalności segmentu, a także,
- w przypadku której są dostępne oddzielne informacje finansowe.

Zgodnie z wymogami MSSF 8, należy identyfikować segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów, które są regularnie weryfikowane przez zarząd jednostki o przydzielaniu zasobów do danego segmentu i oceniające jego wyniki finansowe.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że grupa kapitałowa działa na rynku komponentów automatyki przemysłowej i jest to podstawowy segment jej działalności.

Przychody i wyniki segmentów	Przychody		Wynik w segmencie	
	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Komponenty automatyki przemysłowej	110 044	108 204	24 825	25 155
Pozostałe segmenty	4 386	7 022	2 408	2 735
Razem z działalności kontynuowanej	114 430	115 226	27 233	27 890

Pozycje nieprzypisane	Koszty sprzedaży	965	966
	Koszty zarządu	17 337	16 368
	Zysk(strata) ze sprzedaży	8 931	10 556
	Pozostałe przychody operacyjne	329	272
	Pozostałe koszty operacyjne	1 294	736
	Zysk(strata)z działalności operacyjnej	7 966	10 092
	Przychody finansowe	351	341
	Koszty finansowe	210	546
	Zysk brutto (strata) z działalności kontynuowanej	8 107	9 887
	Podatki	1 733	2 049
	Pozostałe zmniejszenia zysku	1	1
	Zysk (strata) netto z działalności gospodarczej	6 373	7 837

kontynuowanej		
Wynik przypadający na udziały nie dające kontroli	198	190
Wynik netto na działalności sprzedanej	0	0
Wynik netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	6 175	7 647

Aktywa i zobowiązania segmentów	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Komponenty automatyki przemysłowej	90 940	91 049
Pozostałe segmenty	4 397	5 285
Razem aktywa segmentów	95 337	96 334

Grupa w celów monitorowania wyników osiągniętych w segmencie operacyjnym oraz dla celów przydziału zasobów do segmentów sprawozdawczych przyporządkowuję wszystkie aktywa, z wyjątkiem inwestycji w jednostki stowarzyszone oraz aktywów z tytułu bieżącego oraz odroczonego podatku dochodowego.

Grupa nie ma możliwości wyodrębnienia dla poszczególnych segmentów operacyjnych zobowiązań ich dotyczących.

Strukturę geograficzną przychodów przedstawiono poniżej w Nocie 2 omawiającej sprzedaż.

2. Przychody ze sprzedaży

NOTA NR 2

Przychody ze sprzedaży - struktura rzeczowa	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Przychody ze sprzedaży produktów	90 020	90 017
Przychody ze sprzedaży usług	1 092	782
Razem przychody ze sprzedaży wyrobów i usług	91 112	90 799
- w tym od jednostek powiązanych	462	365
Przychody ze sprzedaży towarów	20 689	21 924
Przychody ze sprzedaży materiałów	2 629	2 503
Razem przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	23 318	24 427
- w tym od jednostek powiązanych	10	18
Ogółem przychody ze sprzedaży	114 430	115 226
- w tym od jednostek powiązanych	472	383

Przychody ze sprzedaży - struktura geograficzna	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Kraj		
Przychody ze sprzedaży produktów	25 397	28 794

Przychody ze sprzedaży usług	623	701
Przychody ze sprzedaży towarów	7 651	7 437
Przychody ze sprzedaży materiałów	2 248	2 315
Razem przychody ze sprzedaży w kraju	35 919	39 247
- w tym od jednostek powiązanych	2 277	0
Eksport		
Przychody ze sprzedaży produktów	64 623	61 223
Przychody ze sprzedaży usług	469	81
Przychody ze sprzedaży towarów	13 038	14 487
Przychody ze sprzedaży materiałów	381	188
Razem przychody ze sprzedaży na eksport	78 511	75 979
- w tym od jednostek powiązanych	-1 805	383
Ogółem przychody ze sprzedaży	114 430	115 226
- w tym od jednostek powiązanych	472	383

W 2016 r. grupa kapitałowa osiągnęła 114.430 tys. zł przychodów ze sprzedaży, co w stosunku do 2015 r. (115.226 tys. zł) stanowi spadek o 0,7%.

Na poziom sprzedaży w 2016 r., wpływ miała sytuacja makroekonomiczna, która szerzej została opisana w sprawozdaniu zarządu z działalności grupy kapitałowej w 2016 r.

Istotny wpływ na wyniki grupy kapitałowej ma spółka zależna Relpol Eltim w Sankt Petersburgu. Spółka ta prowadzi działalność głównie na terenie Rosji. Utrzymująca się tam jeszcze trudna sytuacja gospodarcza wpływa na wyniki tej spółki. W 2016 roku przychody Relpol Eltim wyniosły 172.252 tys. RUB i były o 10,4% niższe w stosunku do roku 2015 (192.162 tys. RUB). Zysk netto wyniósł 8.284 tys. RUB i był o 7,6% wyższy w stosunku do roku 2015. Dla potrzeb sporządzenia sprawozdania skonsolidowanego, pozycje sprawozdania spółki rosyjskiej wykazane w RUB przelicza się na PLN. W wyniku takiego przeliczenia, przychody tej spółki ujęte w sprawozdaniu skonsolidowanym i wykazane w PLN, zmniejszyły się o 12,9%, natomiast zysk netto wzrósł o 4,6%. Różnica wynika ze spadku wartości rubla. Średni kurs rubla w 2016 r. był o 2,8% niższy, niż w roku 2015. Po gwałtownym spadku waluty rosyjskiej w 2014 r. pomału odrabia ona straty.

Z wypracowanego zysku netto spółka Relpol Eltim regularnie wypłaca dywidendę. W 2016 r. wypłaciła dywidendę za II półrocze 2015 r. oraz za I półrocze 2016 r. Dla Relpol S.A. przypada 60% dywidendy. Dywidenda w sprawozdaniu skonsolidowanym jest wyłączona korektą konsolidacyjną.

Przychody ze sprzedaży

Treść	Rok		Zmiana
	2016	2015	
Wyroby i usługi	91 112	90 799	100,3%
Towary i materiały	23 318	24 427	95,5%
Razem	114 430	115 226	99,3%

Głównym źródłem generowania przychodów są produkty i usługi. Stanowią one 80% przychodów ogółem. Towary i materiały stanowią pozostałe 20% przychodów ze sprzedaży. W 2016 roku sprzedaż wyrobów pozostała na podobnym poziomie jak w roku 2015, a sprzedaż towarów zmniejszyła się o 4,5%. Spadek wynika z niższej sprzedaży spółki Relpol Eltim.

Struktura geograficzna sprzedaży

w tys. zł

Wyszczególnienie	2016	Udział %	2015	Udział %
Polska	35 919	31,39%	39 247	34,06%
Sprzedaż na rynkach zagranicznych w tym:	78 511	68,61%	75 979	65,94%
Europa w tym:	71 817	62,76%	69 417	60,24%
<i>Niemcy</i>	37 270	32,57%	35 639	30,93%
<i>Rosja</i>	10 578	9,24%	12 134	10,53%
<i>Włochy</i>	5 075	4,43%	4 208	3,65%
Azja	4 400	3,85%	2 678	2,32%
Ameryka Północna	820	0,72%	935	0,81%
Ameryka Południowa	834	0,73%	1 088	0,94%
Australia i inne	640	0,56%	1 861	1,62%
Razem	114 430	100,00%	115 226	100,00%

Przebiegi i gniazda grupy kapitałowej Relpol trafiają do blisko 50 krajów na świecie, to powoduje, że sprzedaż na rynkach zagranicznych wynosi blisko 70% sprzedaży ogółem. Największy udział w strukturze sprzedaży na poziomie 32,6% ma rynek niemiecki. Rynek ten był zawsze po Polsce drugim rynkiem handlowym spółki i grupy kapitałowej. Natomiast w 2016 r. dzięki dynamicznemu wzrostowi stał się on największym rynkiem zbytu. W 2016 r. sprzedaż do Niemiec wzrosła o 1.631 tys. zł (tj. o 4,6%) w stosunku do roku 2015 r. Drugą pozycję z udziałem 31% zajął rynek krajowy. W całym 2016 r. sprzedaż na rynkach zagranicznych wzrosła o 3,3%.

Blisko 13% spadek sprzedaży na rynku rosyjskim, wiąże się z sytuacją gospodarczą, polityczną i walutową w tym kraju. Sprzedaż zmniejszyła się tu o 1.556 tys. zł, co przełożyło się na spadek udziału Rosji w strukturze sprzedaży ogółem, z 10,5% do 9,2%. Jest to spowodowane zarówno niższą sprzedażą spółki rosyjskiej w Rosji jak i deprecjacją rubla w 2016 r. w stosunku do roku 2015. Przychody spółki rosyjskiej wykazane w RUB, przeliczone zostały w sprawozdaniu skonsolidowanym w 2016 r. prezentowanym w PLN, po kursie rubla o 2,8% niższym niż w tym samym okresie roku 2015.

Poza Europą, odnotowano wzrost sprzedaży do Azji, Australii i Afryki, a spadek do Ameryki Północnej i Południowej. Sprzedaż do odległych państw jest nieregularna. Są to rzadkie i zróżnicowane pod względem wartości wysyłki w ciągu roku, stąd możliwe okresowe wahania. Sprzedaż poza Europę stanowi ok 6% sprzedaży ogółem.

W 2016 r., szczególnie w drugiej połowie roku grupa kapitałowa odczuła wyhamowanie koniunktury w Polsce, w sektorze energetycznym i elektrotechnicznym, co przyczyniło się do spadku sprzedaży w kraju ogółem o 3.329 tys. zł (tj. o 8,5%).

Sytuacja walutowa w ostatnich latach była zróżnicowana. Ze względu na wysoki ok. 70% udział eksportu w strukturze sprzedaży, poziom i wahania kursów walut mają wpływ zarówno na wielkość sprzedaży jak i na cały wynik finansowy. Największy udział w sprzedaży ma rynek europejski, a zatem istotny jest poziom i wahania kursu euro. Kurs euro, jak pokazuje poniższy wykres, ulegał w 2015 i 2016 r. dużym wahaniom. Ostatecznie średni kurs euro w 2016 r. był o 4,6% wyższy niż w tym samym okresie 2015 r., co przy aktualnej strukturze sprzedaży i zakupów jest ogólnie sytuacją sprzyjającą dla grupy kapitałowej.

3. Koszty działalności operacyjnej

NOTA NR 3

Koszt sprzedaży - struktura rzeczowa	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Koszt sprzedaży produktów	69 800	67 993
Koszt sprzedaży usług	-1 414	5
Razem koszty sprzedaży wyrobów i usług	68 386	67 998
- w tym od jednostek powiązanych	343	0
Koszt nabycia sprzedanych towarów	16 319	16 903
Koszt nabycia sprzedanych materiałów	2 492	2 435
Razem koszty nabycia towarów i materiałów	18 811	19 338
- w tym od jednostek powiązanych	9	295
Ogółem koszt sprzedaży	87 197	87 336
- w tym od jednostek powiązanych	352	295

Koszty według rodzaju	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Amortyzacja	5 864	5 344
Zużycie materiałów i energii	50 272	50 847
Usługi obce	16 973	16 498
Podatki i opłaty	1 650	1 213
Wynagrodzenie	26 471	25 204
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	5 596	5 500
Pozostałe koszty rodzajowe	1 613	1 408
Koszt sprzedanych materiałów i towarów	10 314	9 764
Razem koszty w układzie rodzajowym	118 753	115 778
Zmiana stanu zapasów produktów i rozliczeń międzyokresowych	3 202	945
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	1 611	2 193
Koszty sprzedaży	965	966
Koszty ogólnego zarządu	17 337	16 369
Korekty konsolidacyjne	8 441	7 969
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	87 197	87 336

Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych, odpisy aktualizacyjne ujęte w rachunku zysków i strat	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedanych towarów i produktów:		
Amortyzacja środków trwałych	4 367	3 841
Amortyzacja wartości niematerialnych	0	0
	471	385
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:		
Amortyzacja środków trwałych	379	323
Amortyzacja wartości niematerialnych	647	795
Amortyzacja razem	5 864	5 344

Koszty świadczeń pracowniczych	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Wynagrodzenia	26 471	25 204
Koszty ubezpieczeń społecznych	4 603	4 467
Pozostałe świadczenia	1 123	1 033
Razem koszty świadczeń pracowniczych	32 197	30 704

4. Pozostała działalność operacyjna

Pozostałe przychody operacyjne	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Zmniejszenie odpisów aktualizujących	91	68
Rozwiązanie rezerw	26	0
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	58	3
Otrzymane kary umowne i odszkodowania	3	30
Umorzone zobowiązania	35	0
Inne	116	171
Razem pozostałe przychody operacyjne	329	272

Pozostałe koszty operacyjne	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Odpis aktualizujący wartość aktywów niefinansowych	0	0
Odpis aktualizujący należności	31	87
Odpis aktualizujący prace badawczo-rozwojowe	375	0
Odpis aktualizujący środki trwałe, zapasy	237	116
Utworzenie rezerwy na niewykorzystane urlopy	37	68
Utworzenie rezerw na odprawy emerytalne	82	13
Utworzenie rezerwy na zobowiązania	22	0
Utworzenie innych rezerw	0	80
Zapasy złomowane	213	109
Darowizny przekazane	94	56
Vat należny	46	16
Zdarzenia losowe	0	0
Inne	157	191
Razem pozostałe koszty operacyjne	1 294	736

5. Działalność finansowa

NOTA NR 5

Przychody finansowe	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Dywidendy	0	0
Odsetki od udzielonych pożyczek	2	2
Pozostałe odsetki	88	84
Nadwyżka dodatnich nad ujemnymi różnicami kursowymi	245	228
-w tym zrealizowana nadwyżka na transakcjach zabezpieczających	0	0
Rozwiązanie odpisów aktualizujących pożyczki	14	24
Inne	2	3
Razem przychody finansowe	351	341

Koszty finansowe	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Odsetki od kredytów i pożyczek	132	173
Odsetki od innych zobowiązań	9	27
Nadwyżka ujemnych nad dodatnimi różnicami kursowymi	0	227
-w tym na zrealizowanych transakcjach zabezpieczających	0	0
Odpis aktualizujący należności z tytułu odsetek i pożyczek	32	49
Koszty finansowe z tytułu umów leasingu finansowego	36	54
Inne	1	16
Razem koszty finansowe	210	546

6. Podatek dochodowy

NOTA NR 6

Podatek dochodowy	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Bieżący podatek dochodowy od osób prawnych	1 439	1 901
Zryczałtowany podatek dochodowy od osób prawnych	0	0
Odroczony podatek dochodowy od osób prawnych	294	148
Obciążenia podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	1 733	2 049

Ustalenie podatku	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Zysk brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	8 107	9 887
Zysk brutto przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	0	0
Zysk brutto przed opodatkowaniem	8 107	9 887
Podatek wg stawki obowiązującej w Polsce 19%	1 540	1 879
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	-6 384	-5 058

Przychody nie będące podstawą opodatkowania	5 055	4 836
Odliczenia od dochodu	1	0
Ogółem podstawa opodatkowania	7 765	10 153
Podatek należny	1 472	1 925
Zwolnienia, odliczenia od podatku	-33	-24
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	1 439	1 901

Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Zysk brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	8 107	9 887
Podatek według obowiązującej w Polsce stawki podatkowej 19%	1 728	1 879
Nieujęte straty podatkowe z lat poprzednich	0	0
Koszty nie stanowiące uzyskania przychodu – różnice trwałe	460	108
Zapłacony podatek od dywidendy	-33	-24
Podatek według efektywnej stawki podatkowej	1 733	2 049
Wynik netto	6 373	7 838
Efektywna stawka podatkowa	19,1%	20,7%

Stawka zastosowana do opodatkowania dochodów zgodnie z aktualnie obowiązującym prawem w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych wyniosła 19% za 2016 i 2015 rok. Efektywna stawka podatkowa za rok 2016 wyniosła 19,1% a za 2015 wynosiła 20,7%.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wartości przed kompensatą	Bilans		Rachunek zysków i strat	
	31.12.2016	31.12.2015	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
<i>Rezerwa z tytułu podatku odroczonego</i>				
Wycena środków trwałych	2 729	2 789	-60	294
Wycena wartości niematerialnych	265	228	37	129
Inne	0	0	0	0
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	2 994	3 017	-23	423

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wartościach przed kompensatą	Bilans		Rachunek zysków i strat	
	31.12.2016	31.12.2015	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
<i>Aktywa z tytułu podatku odroczonego</i>				
Odpis aktualizujący zapasy	208	214	-6	-8
Odpis aktualizujący długoterminowe aktywa finansowe	198	198	0	0
Niewypłacone wynagrodzenia	67	308	-241	184
Rezerwa na świadczenia pracownicze	339	242	97	-9
Rezerwa na urlopy wypoczynkowe i inne	128	113	15	26
Leasing	198	343	-145	130
Pozostałe rezerwy	159	123	36	-16
Należności	26	24	2	-66
Inne	123	88	35	17
Aktywa brutto z tytułu podatku dochodowego	1 446	1 653	-207	258
Kapitał z aktualizacji			9	9
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego			184	165

Aktywa z tytułu podatku odroczonego tworzy się po ustaleniu prawdopodobieństwa osiągnięcia w przyszłości dochodu do opodatkowania wystarczającego do zrealizowania składników aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Zarząd jednostki dominującej uznał, że grupa wygeneruje w przyszłości zysk, który pozwoli przejściowe różnice wykorzystać podatkowo.

Zasady tworzenia odroczonego podatku dochodowego zostały opisane w rozdziale "Zasady wyceny".

7. Działalność zaniechana

Działalność zaniechana

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31.12.2016 r. i 31.12.2015 r. nie wystąpiła działalność zaniechana.

Rzeczowe aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Grupa kapitałowa na dzień 31.12.2016 r. i 31.12.2015 r. nie posiadała aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży.

8. Dywidendy wypłacone akcjonariuszom jednostki dominującej

NOTA NR 8

Zadeklarowane i wypłacone w roku obrotowym	31.12.2016	31.12.2015
Dywidendy z akcji zwykłych:		
- za rok 2015	4 805	0
- za rok 2014	0	3 651

Kwota dywidendy wypłacona na 1 akcję (w zł)	31.12.2016	31.12.2015
Za rok 2015 wypłacona na 1 akcję w zł	0,50	0,00
Za rok 2014 wypłacona na 1 akcję w zł	0,00	0,38

Dywidendy wypłacone przez spółki zależne.

Dywidendę w 2015 r. wypłaciły:

- Relpol Eltim z zysku za II półrocze 2014 r. w kwocie 2.600 tys. rubli rosyjskich, z tego dla Relpol S.A. przypadło 1.560 tys. rubli.
- Relpol Elektronik z zysku za 2014 r. wypłacił 160 tys. zł dywidendy i cała kwota przypadła dla Relpol S.A.

- Relpol Eltim z zysku za I półrocze 2015 r. w wysokości 3.600 tys. rubli rosyjskich, z tego 2.160 tys. rubli przypadło dla Relpol S.A.

Dywidendę w 2016 r. wypłaciły:

- Relpol Eltim z zysku za I półrocze 2015 r. w wysokości 3.600 tys. rubli rosyjskich, z tego 2.160 tys. rubli przypadło dla Relpol S.A.
- Relpol Eltim za I półrocze 2016 r. w wysokości 6.000 tys. rubli rosyjskich, z tego dla Relpol S.A. przypadło 3.600 tys. rubli.
- DP Relpol Altera z zysku za 2015 r. w wysokości 4.558 tys. hrywien ukraińskich, z tego dla Relpol S.A. przypadło 3.191 tys. hrywien.

Kwotę otrzymanych przez Relpol S.A. dywidend od spółek zależnych, wyłączono w ramach korekt konsolidacyjnych, w latach ich otrzymania. Ogółem otrzymana przez Relpol dywidenda od spółek zależnych wyniosła w 2016 r. 739 tys. zł, a w 2015 roku była to kwota 378 tys. zł.

9. Zysk i kapitał własny przypadający na jedną akcję

Zysk na jedną akcję zwykłą ustalono jako iloraz zysku netto za dany okres obrotowy i średniej ważonej liczby akcji pozostających w posiadaniu akcjonariuszy w danym okresie. Rozwodniony zysk na jedną akcję ustalono, jako iloraz zysku netto i średniej ważonej rozwodnionej liczby akcji.

NOTA NR 9

Zysk na jedną akcję	31.12.2016	31.12.2015
Liczba akcji w obrocie w sztukach	9 609 193	9 609 193
Liczba akcji przyjęta do ustalenia rozwodnionego kapitału własnego i zysku na akcję w sztukach	9 609 193	9 609 193
Kapitał własny w tys. zł	75 275	73 795
Kapitał własny na akcję zł/szt.	7,83	7,68
Rozwodniony kapitału własnego na akcję zł/szt.	7,83	7,68
Zysk (strata) netto akcjonariuszy jedn. dominującej (zanualizowany) w tys. zł	6 175	7 647
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą zł/szt.	0,64	0,80
Rozwodniony zysk (-strata) na jedną akcję zwykłą zł/szt.	0,64	0,80

10. Majątek trwały rzeczowy**NOTA NR 10**

Rzeczowe aktywa trwałe Stan na 31.12.2016	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia, śr. transportu i inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie i zaliczki	Ogółem
Wartość netto na 01.01.2016	69	6 074	27 284	777	34 204
Zwiększenia stanu	0	56	2 731	4 705	7 492
Zmniejszenia stanu z tytułu:	0	0	2 299	4 771	7 070
- sprzedaż	0	0	318	0	318
- likwidacja	0	0	1 981	155	2 136
- inne	0	0	0	4 616	4 616
Odpis amortyzacyjny za okres	0	429	4 311	0	4 740
Umorzenie zlikwidowanych i sprzedanych środków trwałych	0	0	2 091	0	2 091
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0
Wartość netto na 31.12.2016	69	5 701	25 496	711	31 977
Stan na 01.01.2016					
Wartość brutto	69	14 977	95 474	777	111 297
Umorzenie	0	8 905	67 038	0	75 943
Odpisy aktualizujące	0	-2	1 152	0	1 150
Wartość netto	69	6 074	27 284	777	34 204
Stan na 31.12.2016					
Wartość brutto	69	15 033	95 906	711	111 719
Umorzenie	0	9 334	69 258	0	78 592
Odpisy aktualizujące	0	-2	1 152	0	1 150
Wartość netto	69	5 701	25 496	711	31 977

Stan na 31.12.2015	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia, inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie i zaliczki	Ogółem
Wartość netto na 01.01.2015	69	6 504	24 283	2 171	33 027
Zwiększenia stanu	0	0	6 841	5 760	12 601
Zmniejszenia stanu z tytułu:	0	0	695	7 154	7 849
- sprzedaż	0	0	175	1 087	1 262
- likwidacja	0	0	432	0	432
- inne	0	0	88	6 067	6 155
Umorzenie zlikwidowanych i sprzedanych wartości środków trwałych	0	430	3 715	0	4 145
Odpis amortyzacyjny za okres	0	0	570	0	570
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0
Wartość netto na 31.12.2015	69	6 074	27 284	777	34 204
Stan na 01.01.2015					
Wartość brutto	69	14 977	88 758	2 171	105 975
Umorzenie	0	9 334	69 258	0	78 592
Odpisy aktualizujące	0	-2	1 152	0	1 150
Wartość netto	69	5 645	18 348	2 171	26 233
Stan na 31.12.2015					
Wartość brutto	69	14 977	95 474	777	111 297
Umorzenie	0	9 764	72 973	0	82 737
Odpisy aktualizujące	0	-2	1 152	0	1 150
Wartość netto	69	5 215	21 349	777	27 410

Na dzień 31.12.2016 roku jednostka dominująca na podstawie podpisanych umów leasingu finansowego posiadała i użytkowała maszyny i urządzenia produkcyjne w łącznej wartości 892 tys. zł netto oraz środki transportu o wartości 151 tys. zł netto.

Na dzień 31.12.2015 roku były to odpowiednio wartości: 1.421 tys. zł netto w przypadku użytkowanych maszyn i urządzeń produkcyjnych oraz 673 tys. zł w przypadku środków transportu.

Wartość bieżąca oraz kwota minimalnych przyszłych rat leasingowych została przedstawiona w Nocie 22.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów

Na dzień 31.12.2016 r. grupa na podstawie prawa wieczystego użytkowania gruntów użytkowała grunty o łącznej powierzchni 19.977 m².

Prawo wieczystego użytkowania gruntów Relpol otrzymał nieodpłatnie z mocy obowiązujących przepisów prawa. Grunty te stanowią tereny przemysłowe związane z podstawową działalnością grupy.

Zobowiązania nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej grupy z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów, oszacowano na podstawie rocznych stawek opłat wynikających z ostatnich decyzji administracyjnych oraz pozostałego okresu użytkowania gruntów objętych tym prawem.

Przyszłe opłaty z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów	31.12.2016	31.12.2015
do 1 roku	6	6
od 1 roku do 5 lat	24	24
powyżej 5 lat	438	444
Łączna wartość przyszłych minimalnych opłat z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów	468	474

	31.12.2016	31.12.2015
Wartość opłat z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów ujętych w rachunku zysków i strat	6	6

Opis zabezpieczeń ustanowionych na środkach trwałych:

Na 31.12.2016 r. grupa kapitałowa posiadała kredyty bankowe w Raiffeisen Bank Polska S.A. oraz w mBank S.A., których zabezpieczeniem są środki trwale nabywane w ramach prowadzonych inwestycji.

Wartość zastawu na zbiorze maszyn w mBank wynosi 10.206 tys. zł. Natomiast zastaw na zbiorze maszyn, jako zabezpieczenie łączne dla kredytów inwestycyjnych oraz limitu wierzytelności w Raiffeisen Bank wynosi 3.303 tys. zł. Są to wartości wpisane są do umów zastawniczych jako ich wartość początkowa (odtworzeniowa) na dzień podpisania umowy.

Nakłady na środki trwale były finansowane jedynie kredytem inwestycyjnym.

	31.12.2016	31.12.2015
Kwota kosztów finansowania zewnętrznego aktywowaną w danym okresie	0	55
Stopa kapitalizacji zastosowaną do ustalenia kwoty kosztów finansowania zewnętrznego, która może być aktywowana	-	-

W 2016 roku grupa kapitałowa poniosła nakłady na środki trwałe w budowie :

Stan środków trwałych w budowie na 31.12.2015	490
1. Nakłady inwestycyjne	4 531
2. Przekazane środki trwałe do użytkowania w 2016 roku	4 616
3. Sprzedaż w 2016 roku	155
Stan środków trwałych w budowie na 31.12.2016	250
Środki trwałe w budowie stan na 31.12.2016 r.	
1. Modernizacja hali fabrycznej	0
2. Maszyny i urządzenia produkcyjne	250
3. Wyposażenie	0
Razem	250

11. Nieruchomości inwestycyjne

Na dzień 31.12.2016 oraz na dzień 31.12.2015 r. grupa kapitałowa nie posiadała nieruchomości inwestycyjnych.

12. Wartości niematerialne

NOTA NR 12

Stan na 31.12. 2016	Zakończone prace rozwojowe	Prace rozwojowe w toku	Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne	Pozostałe wartości niematerialne wraz z zaliczkami	Ogółem
Wartość netto na 01.01.2016	6 394	1 972	343	0	8 709
Zwiększenia stanu	2 212	1 302	130	0	3 644
Zmniejszenia stanu z tytułu:	0	2 239	0	0	2 239
- sprzedaż	0	0	0	0	0
- likwidacja	0	27	0	0	27
- inne	0	2 212	0	0	2 212
Odpis amortyzacyjny za okres	1 005	0	112	0	1 117
Umorzenie zlikwidowanych i sprzedanych wartości niematerialnych	0	0	0	0	0
Odpis aktualizujący z tyt. utraty wartości	0	375	0	0	375
Wartość netto na 31.12. 2016 r.	7 601	660	361	0	8 622

Stan na 01.01.2016					
Wartość brutto	19 851	1 972	3 920	1 257	27 000
Umorzenie	12 417	0	3 577	1 257	17 251
Odpisy aktualizujące	1 040	0	0	0	1 040
Wartość netto	6 394	1 972	343	0	8 709

Stan na 31.12.2016					
Wartość brutto	22 063	1 035	4 050	1 257	28 405
Umorzenie	13 422	0	3 689	1 257	18 368
Odpisy aktualizujące	1 040	375	0	0	1 415
Wartość netto	7 601	660	361	0	8 622

Stan na 31.12.2015	Zakończone prace rozwojowe	Prace rozwojowe w toku	Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne	Pozostałe wartości niematerialne wraz z zaliczkami	Ogółem
Wartość netto na 01.01.2015	6 707	1 688	274	54	8 723
Zwiększenia stanu	639	1 818	244	0	2 701
Zmniejszenia stanu z tytułu:	0	1 534	0	0	1 534
- sprzedaż	0	0	0	0	0
- likwidacja	0	0	0	0	0
- inne	0	1 534	0	0	1 534
Odpis amortyzacyjny za okres Umorzenie zlikwidowanych i sprzedanych wartości niematerialnych	952	0	175	54	1 181
Odpis aktualizujący z tyt. utraty wartości	0	0	0	0	0
Wartość netto na 31.12.2015 r.	6 394	1 972	343	0	8 709

Stan na 01.01.2015					
Wartość brutto	19 212	1 688	3 676	1 257	25 833
Umorzenie	11 465	0	3 402	1 203	16 070
Odpisy aktualizujące	1 040	0	0	0	1 040
Wartość netto	6 707	1 688	274	54	8 723

Stan na 31.12.2015					
Wartość brutto	19 851	1 972	3 920	1 257	27 000
Umorzenie	12 417	0	3 577	1 257	17 251
Odpisy aktualizujące	1 040	0	0	0	1 040
Wartość netto	6 394	1 972	343	0	8 709

W skład wartości niematerialnych wchodzi: koszty prac rozwojowych, licencje na programy komputerowe, licencje na użytkowanie programu SAP, licencje na użytkowanie programu płacowego oraz zakup baz wiedzy o klientach i rynku. Grupa poniosła nakłady na prace rozwojowe w 2016 roku w wysokości 1.302 tys. zł.

Największe pozycje wartości niematerialnych na dzień 31.12.2016 stanowią: prace rozwojowe zakończone o wartości 7.601 tys. zł oraz prace rozwojowe w toku o wartości 660 tys. zł.

W 2016 roku grupa kapitałowa utworzyła odpis na prace badawczo-rozwojowe w toku, w wysokości 375 tys. zł. Zarząd jednostki dominującej przewiduje, że prace te nie przyniosą zakładanych efektów.

Wszystkie nakłady na prace badawcze i rozwojowe ujmowane są na pracach rozwojowych w toku.

Pozostający okres amortyzacji wartości niematerialnych

Okres	31.12.2016	31.12.2015
od 1 do 12 miesięcy	1 254	1 112
od 13 do 36 miesięcy	2 269	2 764
od 37 do 60 miesięcy	1 713	1 243
od 61 do 120 miesięcy	2 456	1 254
powyżej 120 miesięcy	270	364
Wartość	7 962	6 737

Opis zabezpieczeń ustanowionych na wartościach niematerialnych

Wartości niematerialne nie stanowią zabezpieczenia zobowiązań.

Wartości niematerialne przeznaczone do sprzedaży

W grupie kapitałowej na dzień bilansowy nie występują wartości niematerialne przeznaczone do sprzedaży.

Wartość firmy

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym grupa kapitałowa nie wykazywała wartości firmy.

13. Inwestycje finansowe

Połączenia jednostek gospodarczych

W okresach sprawozdawczych zakończonych 31.12.2016 r. i 31.12.2015 r. nie było żadnych połączeń z innymi jednostkami gospodarczymi.

Udział we wspólnym przedsięwzięciu

W okresach sprawozdawczych zakończonych 31.12.2016 r. i 31.12.2015 r. nie były prowadzone wspólne przedsięwzięcia z innymi jednostkami gospodarczymi.

NOTA NR 13

Aktywa finansowe	31.12.2016	31.12.2015
Akcje - wartość bilansowa	0	0
Udziały - wartość bilansowa	376	376
Wartość według cen nabycia	1 835	1 835
Odpis aktualizujący	-1 459	-1 459
Inne (kaucje, pożyczki)	0	0
Ogółem aktywa finansowe	376	376
<i>w tym w jednostkach zależnych</i>	376	376

Zmiany stanu długoterminowych aktywów finansowych	31.12.2016	31.12.2015
Stan na początek okresu	380	380
Zwiększenia z tytułu:	-4	-4
- zakup udziałów	0	0
- podniesienie kapitału	0	0
- inne	-4	-4
Pożyczki udzielone	0	0
Zmniejszenia z tytułu:	0	0
- sprzedaż udziałów	0	0
- likwidacja	0	0
- trwała utrata wartości	0	0
- inne	0	0
Stan na koniec okresu	376	376

Akcje i udziały w jednostkach podporządkowanych

Nazwa spółki	siedziba	przedmiot działalności	charakter powiązania	metoda konsolidacji	data objęcia kontroli	wartość akcji/udziałów według ceny nabycia	korekty aktualizujące	wartość bilansowa udziałów	% udział w kapitale	% udział w ogólnej liczbie głosów
Relpol-Altera Sp. z o.o.	Kijów, Ukraina	Handel i produkcja	zależna	wyłączona	2004-05-13	848	-543	305	51	51
DP Relpol - Altera	Czerniachów, Ukraina	Produkcja	zależna	pełna	2007-09-06	446	-446	0	100	100
Relpol M j.v.	Mińsk, Białoruś	Handel	zależna	wyłączona	1997-02-26	71	0	71	80	80
Relpol Eltim Sp z o.o.	Sankt-Petersburg, Rosja	Handel	zależna	pełna	1998-07-09	9	0	9	60	60
Relpol France	Paryż, Francja	Handel	zależna	wyłączona	2004-12-08	419	-419	0	51	51
Relpol Elektronik	Miostowice Dolne, Polska	Produkcja	zależna	pełna	2007-06-27	52	-52	0	100	100
Wyłączenia konsolidacyjne						0	-9	-9	0	0
Razem						1 845	-1 469	376		

W sprawozdaniu zaprezentowane są udziały w cenie nabycia z uwzględnieniem trwałej utraty wartości.

Dane ze sprawozdań spółek bez wyłączeń konsolidacyjnych

Nazwa spółki	waluta	kapitał własny	kapitał zakładowy	zysk/strata netto	zobowiązania	należności	w tys. zł		
							aktywa jednostki razem	przychody ze sprzedaży	otrzymane lub należne dywidendy
Relpol-Altera Sp. z o.o.	UAH	282	405	37	135	122	458	98	0
DP Relpol - Altera	UAH	1 420	446	716	819	685	2 239	3 335	0
Relpol M j.v.	BYR	196	0	70	22	0	0	794	0
Relpol Eltim Sp z o.o.	RUB	3 475	9	496	1 587	2 054	5 062	10 312	0
Relpol Elektronik	PLN	400	50	-59	543	505	943	3 358	0

Relpol nie prezentuje danych finansowych spółki zależnej Relpol France, ponieważ została ona postawiona w stan likwidacji i nie prowadziła działalności statutowej. Ponadto zgodnie z prawem francuskim do dnia zamknięcia spółki Relpol France, pozostaje pod wyłączną kontrolą likwidatora.

W sprawozdaniu zaprezentowane są udziały w cenie nabycia z uwzględnieniem trwałej utraty wartości.

Krótkoterminowe aktywa finansowe	31.12.2016	31.12.2015
W jednostkach powiązanych:	0	0
- udzielone pożyczki	0	0
W pozostałych jednostkach:	4	4
- udzielone pożyczki	4	4
- udziały lub akcje	0	0
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe	0	0
Krótkoterminowe aktywa finansowe	4	4

Aktywa finansowe, udziały i inne krótkoterminowe aktywa finansowe według zbywalności	31.12.2016	31.12.2015
Akcje dostępne do sprzedaży	0	0
Z ograniczoną zbywalnością:	0	0
- transakcje forward (wartość godziwa)	0	0
Wartość bilansowa	0	0

Jednostka dominująca udzieliła następujących pożyczek jednostkom zależnym:

Nazwa jednostki zależnej	Kwota udzielonej pożyczki w walucie	Kwota udzielonej pożyczki w PLN	Wysokość oprocentowania	Data udzielenia pożyczki	Data spłaty pożyczki wg umowy	Odsetki naliczone od udzielonych pożyczek w PLN	Stan pożyczek w PLN
Pożyczki udzielone							
Relpol Altera	0 USD	0	5,50%	12.12.2005	31.12.2016	267	267
Razem kwota udzielonych pożyczek							267
odpis aktualizacyjny							267
Wartość pożyczek netto							0

Jednostka dominująca w 2016 r. nie posiadała pożyczek udzielonych jej przez jednostki zależne.

Pochodne instrumenty finansowe

Na dzień bilansowy 31.12.2016 r. Grupa kapitałowa nie posiadała otwartych instrumentów finansowych.

Zawierane przez grupę transakcje zabezpieczające typu forward i opcje wykazywane są w sprawozdaniu finansowym jako aktywa finansowe przeznaczone do obrotu w wartości godziwej lub jako zobowiązanie finansowe. Wartość godziwa jest obliczana przy użyciu

bieżącej wartości netto przyszłych przepływów pieniężnych związanych z tymi kontraktami, kwotowanych stóp rynkowych, kwotowanych rynkowych kursów walut forward i opcji. W 2016 r. nie zawierano transakcji forward i opcji.

W przypadku zawarcia transakcji zabezpieczających skutki przeszacowania odnoszone będą odpowiednio w części nieefektywnej do przychodów lub kosztów finansowych okresu sprawozdawczego, w którym nastąpiło przeszacowanie a w części efektywnej do kapitału z aktualizacji wyceny.

14. Zapasy

NOTA NR 14

Zapasy	31.12.2016	31.12.2015
Materiały	7 873	8 047
Półprodukty i produkty w toku	4 723	4 645
Produkty gotowe:	11 826	9 378
według kosztu wytworzenia	11 826	9 378
według wartości netto możliwej do uzyskania	11 750	9 335
Towary	4 440	3 874
Odpisy aktualizujące	(1 513)	(1 529)
Zapasy razem według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	27 349	24 415

Zmiana stanu odpisów aktualizujące wartość zapasów w okresie obrotowym	31.12.2016	31.12.2015
Stan na początek okresu	1 529	1 572
rozwiązanie odpisu	85	40
wykorzystanie odpisu	220	166
utworzenie odpisu	289	163
Stan na koniec okresu	1 513	1 529

Wartość zapasów ujęte w kosztach bieżącego okresu dla 2016 roku wyniósł 87.197 zł a dla 2015 roku 87.336 zł.

Grupa systematycznie weryfikuje zapasy oraz ich odpisy po kontem utraty ich przydatności do produkcji oraz sprzedaży. Podstawą do rozwiązania odpisów aktualizujących zapasy w 2016 roku była sprzedaż, złomowanie oraz wykorzystanie ich do produkcji.

Wartość bilansowa zapasów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań na koniec 2016 i 2015 roku wyniosła 0 zł.

15. Należności handlowe**NOTA NR 15**

Należności z tytułu dostaw i usług	31.12.2016	31.12.2015
Należności z tytułu dostaw i usług od podmiotów powiązanych	130	33
- do 12 miesięcy	130	33
- powyżej 12 miesięcy	0	0
Należności z tytułu dostaw i usług od podmiotów niezależnych	19 878	20 747
- do 12 miesięcy	19 878	20 747
- powyżej 12 miesięcy	0	0
Należności ogółem (brutto)	20 008	20 780
Odpis aktualizujący należności	142	131
Należności netto	19 866	20 649

Należności z tytułu dostaw, robót i usług o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:	31.12.2016	31.12.2015
do 1 miesiąca	9 122	7 891
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	8 742	9 600
powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	711	1 151
powyżej 6 miesięcy do 1 roku	9	4
powyżej 1 roku	0	0
należności przeterminowane	1 424	2 134
przecena należności	0	0
Należności razem (brutto)	20 008	20 780
Odpis aktualizujący wartość należności	142	131
Należności z tytułu dostaw i usług razem (netto)	19 866	20 649

Należności z tytułu dostaw, robót i usług przeterminowane z podziałem na należności nie spłacone w okresie:	31.12.2016	31.12.2015
do 1 miesiąca	971	1 719
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	293	281
powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	49	35
powyżej 6 miesięcy do 1 roku	35	39
powyżej 1 roku	76	60
Należności przeterminowane razem (brutto)	1 424	2 134
odpis aktualizujący wartość należności	142	131

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 90-dniowy termin płatności. Jednakże dla niektórych kontrahentów okres spłaty należności ustalany na podstawie indywidualnych umów.

Grupa stosuje politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Jednostka dominująca ogranicza ekspozycję na ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu dostaw i usług poprzez monitoring i ocenę kondycji finansowej odbiorców, ustalenie limitów kredytowych oraz ubezpieczenie należności, które są objęte kredytem kupieckim.

Zdaniem Zarządu Jednostki dominującej, dzięki powyższemu rozwiązaniu nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe ponad poziom określony rezerwą na nieściągalne należności.

Grupa stara się dywersyfikować odbiorców swoich produktów i towarów. Relpol poza kilkoma większymi partnerami handlowymi posiada znaczną grupę mniejszych klientów rozproszonych w kraju i w Europie. Poza UE oferta grupy trafia do odbiorców w Azji, Ameryce Południowej i w Afryce. Pomimo takiego rozproszenia Grupa kapitałowa ma dwóch dużych odbiorców, których udział na dzień 31.12.2016 roku stanowił 21,55% salda należności z tytułu dostaw i usług (odpowiednio na dzień 31.12.2015 r. 28,96%). Pomimo koncentracji ryzyka z tego tytułu zdaniem Zarząd Jednostki dominującej, ze względu na analizę danych historycznych z wieloletniej współpracy oraz stosowanych zabezpieczeń (ubezpieczenia należności), ryzyko to jest niewielkie.

Koncentracja klientów	31.12.2016		31.12.2015	
	Wartość należności	Wartość należności zabezpieczonych	Wartość należności	Wartość należności zabezpieczonych
klient A	3 048	3 048	4 195	3 300
klient B	1 263	1 263	1 822	1 822
pozostali	15 697	9 790	13 991	10 688
Ogółem	20 008	14 091	20 780	15 810

Należności z tytułu dostaw oraz pozostałe należności zostały zaprezentowane w bilansie w wartości nominalnej skorygowanej o odpisy aktualizacyjne związane z utratą ich wartości. Zarząd Relpol S.A. uważa, że wartość księgowa netto należności jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartości należności z tytułu dostaw i usług	31.12.2016	31.12.2015
Stan na początek okresu	131	67
Rozwiązanie odpisu	(20)	(21)
Wykorzystanie odpisu	0	(2)
Utworzenie odpisu	31	87
Stan na koniec okresu	142	131

Należności podlegają aktualizacji wyceny poprzez tworzenie odpisów aktualizujących, przy czym odpisy te tworzone są z uwzględnieniem stopnia ryzyka oraz z oceną stopnia prawdopodobieństwa zapłaty należności na podstawie analizy danych historycznych dotyczących ściągalności należności bądź na podstawie struktur wiekowych sald należności. Zarząd jednostki dominującej nie stwierdza zagrożenia spłaty należności nie objętych odpisami aktualizacyjnymi w związku z tym, że na dzień publikacji sprawozdania znaczna większość należności przeterminowanych w okresie od 1 - 6 miesięcy została uregulowana.

16. Pozostałe należności krótko i długoterminowe

NOTA NR 16

Należności długoterminowe pozostałe	31.12.2016	31.12.2015
Należności od jednostek powiązanych	0	0
Należności od jednostek pozostałych	161	164
Należności długoterminowe netto	161	164

Zmiana stanu należności długoterminowych	31.12.2016	31.12.2015
Stan na początek okresu	164	94
zwiększenia	0	70
zmniejszenia	3	0
Stan na koniec okresu	161	164

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności długoterminowych	31.12.2016	31.12.2015
Stan na początek okresu	0	0
zwiększenia	0	0
zmniejszenia	0	0
Stan na koniec okresu	0	0

Należności długoterminowe	31.12.2016			31.12.2015		
	Wartość	Odpis aktualizujący	Wartość bilansowa	Wartość	Odpis aktualizujący	Wartość bilansowa
Należności wymagalne w ciągu 2 lat od dnia bilansowego	161	0	161	164	0	164
Należności wymagalne od 2 do 5 lat od dnia bilansowego	0	0	0	0	0	0
Należności wymagalne powyżej 5 lat od dnia bilansowego	0	0	0	0	0	0
Razem należności długoterminowe	161	0	161	164	0	164

Należności krótkoterminowe pozostałe	31.12.2016	31.12.2015
Należności budżetowe	766	1 311
Należności krótkoterminowe z tytułu sprzedaży udziałów	9	8
Należności z tytułu zaliczek i kaucji	160	435
Zaliczki na dostawy	306	372
Inne	30	27
Razem pozostałe należności brutto	1 271	2 153
Odpis aktualizujący	0	0
Razem pozostałe należności netto	1 271	2 153
<i>w tym od jednostek powiązanych</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Zmiana stanu odpisów aktualizujących pozostałych należności	31.12.2016	31.12.2015
Stan na początek okresu	0	406
zwiększenia	0	0
zmniejszenia	0	406
Stan na koniec okresu	0	0

17. Środki pieniężne

NOTA NR 17

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31.12.2016	31.12.2015
Środki pieniężne w kasie	32	39
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	4 346	3 784
Lokaty krótkoterminowe	1 362	1 898
Razem środki pieniężne	5 740	5 721

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania spółek na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych z bankiem stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31.12.2016 r. wynosi 5.740 tys. zł (na 31.12.2015 r.: 5.721 tys. zł). Wartość księgowa tych aktywów jest zbliżona do ich wartości godziwej.

18. Rozliczenia międzyokresowe**NOTA NR 18**

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne	31.12.2016	31.12.2015
Czynne rozliczenia międzyokresowe:		
- ubezpieczenia majątku	149	146
- prenumeraty	10	13
- targi	16	17
- inne	176	139
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe razem	351	315

Przychody przyszłych okresów	31.12.2016	31.12.2015
Przychody przyszłych okresów:		
- długoterminowe	0	0
- krótkoterminowe	0	0
Razem przychody przyszłych okresów	0	0

19. Kapitały własne**NOTA NR 19 A****Kapitał podstawowy**

Seria	rodzaj akcji	rodzaj uprzywilejowania	rodzaj ograniczenia praw z akcji	liczba akcji	wartość emisji wg wart. nominalnej	sposób pokrycia kapitału	data rejestracji	prawo do dywidendy (od daty)
A	na okaziciela	zwykłe	nieograniczone	360 300	1 802	opłacony	29.03.1991	01.04.1991
B	na okaziciela	zwykłe	nieograniczone	240 200	1 201	opłacony	20.01.1995	01.10.1995
C	na okaziciela	zwykłe	nieograniczone	254 605	1 273	opłacony	27.11.1995	01.10.1995
D	na okaziciela	zwykłe	nieograniczone	18 458	92	opłacony	20.07.2006	01.01.2006
E	na okaziciela	zwykłe	nieograniczone	8 735 630	43 678	opłacony	28.02.2008	01.01.2008
Razem				9 609 193	48 046			

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną 5 zł i zostały objęte w zamian za wkłady pieniężne. Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

Akcjonariusze	stan na:	stan na:	stan na:	stan na:	stan na:	stan na:
	18.04.2017	18.04.2017	31.12.2016	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2015
	ilość	%	ilość	%	ilość	%
Ambroziak Adam	3 171 000	33,00%	3 171 000	33,00%	3 171 000	33,00%
Osiński Piotr	608 943	6,34%	608 943	6,34%	608 943	6,34%
Altus TFI S.A	2 410 597	25,09%	2 147 995	22,35%	1 268 771	13,20%
BPH TFI S.A.	959 772	9,99%	959 772	9,99%	959 772	9,99%
Pozostali	2 458 881	25,59%	2 721 483	28,32%	3 600 707	37,47%
Razem	9 609 193	100,00%	9 609 193	100,00%	9 609 193	100,00%

Wśród akcjonariuszy nie ma posiadaczy papierów wartościowych, które dawałyby specjalne uprawnienia kontrolne w stosunku do emitenta. Wszystkie wyemitowane przez Relpol akcje są akcjami zwykłymi na okaziciela. Każdej akcji odpowiada jeden głos na WZA.

Nie występują żadne ograniczenia dotyczące przenoszenia praw własności papierów wartościowych. Nie ma również ograniczeń co do wykonywania prawa głosu przypadającego wyemitowanym akcjom.

NOTA NR 19 B

Kapitał zapasowy	31.12.2016	31.12.2015
1/3 kapitału akcyjnego	15 576	13 403
Z podziału zysku	1 131	392
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	83	83
Razem kapitał zapasowy	16 790	13 878

NOTA NR 19 C

Kapitał z aktualizacji wyceny	31.12.2016	31.12.2015
Z tytułu ustawowej aktualizacji środków trwałych	1 162	1 162
Wycena zysków / strat aktuarialnych	-570	13
Odroczony podatek dochodowy	107	-2
Razem kapitał z aktualizacji wyceny	699	1 173

NOTA NR 19 D

Kapitał własny przypisany udziałom niedającym kontroli	31.12.2016	31.12.2015
Stan na początek okresu	1 107	1 226
- udział w zyskach/ stratach w ciągu roku	283	-119
Stan na koniec okresu	1 390	1 107

Na dzień 31.12.2016 r. i 31.12.2015 r. udziały niedające kontroli stanowiły 40% udziału w kapitale zakładowym, jak i w liczbie głosów na walnym zgromadzeniu spółki Relpol Eltim.

20. Rezerwy

NOTA NR 20

Rezerwa na świadczenia pracownicze	31.12.2016	31.12.2015
Rezerwa na odprawy emerytalne		
Stan na początek okresu	1 285	1 321
Utworzenie rezerw	82	93
Zysk/strata aktuarialna	576	-88
Rozwiązanie rezerw	146	41
Stan rezerwy na odprawy emerytalne na koniec okresu	1 797	1 285
w tym krótkoterminowe	143	142

Założenia aktuarialne	31.12.2016	31.12.2015
Stopa dyskontowa w %	3,5	3,0
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń w %	1,0	1,0

Znaczące założenia aktuarialne przyjęte przy obliczaniu zobowiązania z tytułu określonych świadczeń obejmują stopę dyskonta oraz prognozowany wzrost wynagrodzeń. Niżej przedstawione analizy wrażliwości opracowano na podstawie prawdopodobnych zmian odpowiednich założeń występujących na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego, przy pozostałych założeniach niezmiennych:

- przy zmianie stopy dyskonta o 0,25 punktów procentowych wyższej (niższej) zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń zmniejszy się o 17 tys. zł (wzrośnie o 25 tys. zł),
- przy wzroście (spadku) wynagrodzeń o 0,25 punktu procentowego zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń wzrośnie o 25 tys. (zmniejszy się o 18 tys. zł).

Szczegółowe polityki rachunkowości w odniesieniu do świadczeń pracowniczych opisano w rozdziale "Zasady wyceny". Na podstawie wyceny dokonanej przy założeniach aktuarialnych spółka tworzy rezerwy na odprawy emerytalne.

Zmiana stanu pozostałych rezerw według tytułów	31.12.2016	31.12.2015
<i>Rezerwa na odroczony podatek dochodowy*</i>		
Stan rezerwy na koniec okresu	1 548	1 364
w tym krótkoterminowe	0	0
Rezerwy pozostałe		
Stan na początek okresu	1 095	1 211
Utworzenie rezerwy	2 566	2 588
Koszty wypłaconych świadczeń	(728)	(1 815)
Rozwiązanie rezerwy	(2 032)	(889)
Stan rezerwy na koniec okresu	913	1 095
w tym krótkoterminowe	1 202	1 226

* szczegóły przedstawiono w nocie nr 6

Stan odpisów aktualizujących aktywa Grupy kapitałowej w 2016

Treść	Stan na 01.01.2016 r.	Obroty w 2016 r.			Stan na 31.12.2016 r.
		Rozwiązano	Wykorzystano	Utworzono	
I. Odpis akt. wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	2 192	0	0	375	2 567
II. Odpis aktualizujący należności długoterminowe	0	0	0	0	0
III. Odpis akt. długoterminowe aktywa - udziały w podmiotach powiązanych	1 459	0	0	0	1 459
IV. Odpis aktualizujący wartość zapasów	1 529	73	137	194	1 513
V. Odpis akt. należności z tyt. dostaw	131	20	0	31	142
VI. Odpis aktualizujący inne należności	0	0	0	0	0
VII. Odpis aktualizujący należności dochodzone na drodze sądowej	0	0	0	0	0
VIII. Odpis aktualizujący krótkoterminowe aktywa finansowe	249	28	0	46	267
Razem	5 560	121	137	646	5 948

Stan rezerw Grupy kapitałowej w 2016

Treść	Stan na 01.01.2016 r.	Obroty w 2016 r.			Stan na 31.12.2016 r.
		Rozwiązano	Wykorzystano	Utworzono	
I. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	1 285	0	146	658	1 797
II. Pozostałe rezerwy (w tym na przyszłe zobowiązania) w tym:	1 095	868	1 871	2 557	913
- na urlopy wypoczynkowe	509	830	0	856	535
- pozostałe (wynagrodzenia audyt)	586	38	1 871	1 701	378
Razem	2 380	891	2 017	3 215	2 710

Stan odpisów aktualizujących aktywa Grupy kapitałowej w 2015

Treść	Stan na 01.01.2015 r.	Obroty w 2015 r.			Stan na 31.12.2015 r.
		Rozwiązano	Wykorzystano	Utworzono	
I. Odpis akt. wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	2 192	0	0	0	2 192
II. Odpis aktualizujący należności długoterminowe	0	0	0	0	0
III. Odpis akt. długoterminowe aktywa - udziały w podmiotach powiązanych	1 459	0	0	0	1 459
IV. Odpis aktualizujący wartość zapasów	1 204	52	154	163	1 161
V. Odpis akt. należności z tyt. dostaw	67	21	2	87	131
VI. Odpis aktualizujący inne należności	406	406	0	0	0
VII. Odpis aktualizujący należności dochodzone na drodze sądowej	14	14	0	0	0
VIII. Odpis aktualizujący krótkoterminowe aktywa finansowe	224	24	0	49	249
Razem	5 566	517	156	299	5 192

Stan rezerw Grupy kapitałowej w 2015

Treść	Stan na 01.01.2015 r.	Obroty w 2015 r.			Stan na 31.12.2015 r.
		Rozwiązano	Wykorzystano	Utworzono	
I. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	1 321	88	41	93	1 285
II. Pozostałe rezerwy (w tym na przyszłe zobowiązania) w tym:	1 193	868	1 815	2 585	1 095
- na urlopy wypoczynkowe	442	814	0	881	509
- pozostałe (wynagrodzenia audyt)	751	54	1 815	1 704	586
Razem	2 514	977	1 856	2 678	2 380

Informacja o aktywach z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	31.12.2016	31.12.2015
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 446	1 653
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 994	3 017
Odroczonego podatek dochodowy persaldo	-1 548	-1 364

Aktywo i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej persaldem.

21. Kredyty i pożyczki

NOTA NR 21

Oprocentowane kredyty i pożyczki	waluta	efektywna stopa %	termin spłaty	31.12.2016	31.12.2015
Długoterminowe					
Raiffeisen Bank Polska - inwestycyjny	PLN	WIBOR 1M+1,10%	28.06.2019	847	1 412
mBank - inwestycyjny	PLN	WIBOR 1M+1,35%	30.03.2018	307	1 792
Razem kredyty i pożyczki długoterminowe				1 154	3 204
Krótkoterminowe					
Raiffeisen Bank Polska - inwestycyjny	PLN	WIBOR 3M+2,25%	09.09.2016	0	443
Raiffeisen Bank Polska - inwestycyjny	PLN	WIBOR 1M+1,1%	28.06.2019	565	565
mBank - inwestycyjny	PLN	WIBOR 1M+1,35%	30.03.2018	1 485	1 485
Razem kredyty i pożyczki krótkoterminowe				2 050	2 493
Razem kredyty i pożyczki długoterminowe i krótkoterminowe				3 204	5 697

Otrzymane limity kredytów i pożyczek według umów	waluta	31.12.2016		31.12.2015	
		limit	wykorzystanie	limit	wykorzystanie
Raiffeisen Bank Polska - odnawialny	PLN	5 000	0	5 000	0
Raiffeisen Bank Polska - inwestycyjny	PLN	3 000	0	3 000	443
Raiffeisen Bank Polska - inwestycyjny	PLN	3 000	1 412	3 000	1 978
mBank - inwestycyjny	PLN	6 804	1 792	6 804	3 276
Razem		17 804	3 204	17 804	5 697

W marcu 2017 r. jednostka dominująca podpisała z Raiffeisen Bank Polska S.A. aneks do umowy zmniejszający limit wierzytelności w rachunku bieżącym z kwoty 5.000 tys. zł do 2.500 tys. zł.

22. Leasing finansowy

NOTA NR 22

Część środków trwałych z grupy maszyn i urządzeń produkcyjnych nabyta została w formie leasingu finansowego z opcją zakupu. Pierwotnie środki trwałe nabywane były z własnych środków obrotowych, następnie odsprzedawano je firmom leasingowym i odkupowano je w formie leasingu.

Zobowiązania z tytułu leasingu						
Nazwa leasingodawcy/przedmiot umowy	data zawarcia umowy	wartość początkowa środka trwałego	okres na który zawarto umowę	waluta umowy	zobowiązanie z tytułu leasingu na 31.12.2016 r.	
GETIN Leasing / sprzęt komputerowy / środki transportu	2011-2014	966	3-4 lata	PLN	130	
PKO+Nordea Leasing / środki transportu / maszyny produkcyjne	2013-2014	1 314	3-4 lata	PLN	754	
BZ WBK FINANSE & LEASING SA/ maszyna produkcyjna	2014-2019	45	5 lat	PLN	24	
BANK BGŻ BNP PARIBAS S.A./sprzęt komputerowy	2015-2018	367	3 lata	PLN	135	
Razem		2 692			1 043	
w tym:						
- zobowiązanie krótkoterminowe						481
- zobowiązanie długoterminowe						562

Po wygaśnięciu umów leasingu z upływem okresów na jakie zostały zawarte, przysługiwać będzie grupie prawo do zakupu przedmiotu leasingu za cenę w wysokości wartości końcowej. Grupa użytkuje środki trwałe nabyte w formie leasingu finansowego o wartości 3.369 tys. zł nabyte w okresie 2011-2016 r. Umowy zostały zawarte na okres 36-60 miesięcy. Zabezpieczeniem wykonania zobowiązań są deklaracje weksłowe.

Wartość bieżąca minimalnych opłat z tytułu leasingu finansowego	31.12.2016	31.12.2015
płatne do 1 roku	481	792
płatne od 1 roku do 5 lat	562	1 016
płatne powyżej 5 lat	0	0
Wartość bieżąca minimalnych opłat z tytułu leasingu finansowego	1 043	1 808

Wartość przyszłych minimalnych opłat z tytułu leasingu finansowego	31.12.2016	31.12.2015
płatne do 1 roku	495	838
płatne od 1 roku do 5 lat	568	1 036
płatne powyżej 5 lat	0	0
Wartość przyszłych minimalnych opłat z tytułu leasingu finansowego	1 063	1 874
Przyszłe obciążenia finansowe	-20	-66
Wartość bieżących opłat z tytułu leasingu finansowego	1 043	1 808

23. Zobowiązania handlowe

NOTA NR 23

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	31.12.2016	31.12.2015
Wobec jednostek powiązanych	241	431
- do 12 miesięcy	241	431
- powyżej 12 miesięcy	0	0
Wobec jednostek pozostałych	6 836	5 841
- do 12 miesięcy	6 836	5 841
- powyżej 12 miesięcy	0	0
Razem zobowiązania z tytułu dostaw i usług	7 077	6 272

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nie oprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 40 -dniowych.

24. Inne zobowiązania długo i krótkoterminowe

Pozostałe zobowiązania	31.12.2016	31.12.2015
Długoterminowe	0	0
Krótkoterminowe	4 856	5 394
Zobowiązania z tytułu zakupu maszyn i urządzeń	82	313
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych:	2 510	2 333
- podatek dochodowy od osób prawnych	152	102
- podatek dochodowy od osób fizycznych	448	449
- podatek VAT	98	23
- podatek z tytułu ubezpieczeń społecznych	1 729	1 752
- inne	83	7

Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	1 996	1 915
Zobowiązania wobec ZFŚS	32	0
Inne zobowiązania wobec pracowników	66	17
Zobowiązania finansowe	0	172
Inne zobowiązania	170	644

25. Zobowiązania warunkowe

Sprawy sądowe

Na dzień 31.12.2016 roku łączna wartość zgłoszonych przez grupę kapitałową wierzytelności w ramach toczących się postępowań sądowych i egzekucyjnych wynosiła 3,8 tys. zł. Przeciwko grupie kapitałowej toczą się postępowania na kwotę 35 tys. zł.

Poręczenia

Poręczenia na 31.12.2016 oraz 31.12.2015 roku nie występują.

26. Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe klasyfikowane do pozostałych kategorii instrumentów finansowych:

- Wartość godziwa pozostałych instrumentów finansowych (poza kategorią aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz wyłączonych z zakresu MSR 39, o czym mowa poniżej) na dzień 31.12.2016 roku oraz 31.12.2015 roku nie odbiegała istotnie od wartości prezentowanych w sprawozdaniach finansowych za poszczególne okresy z następujących powodów:
  - w odniesieniu do instrumentów krótkoterminowych ewentualny efekt dyskonta nie jest istotny,
  - instrumenty te dotyczą transakcji zawieranych na warunkach rynkowych.

Z powyższych względów wartość godziwa wspomnianych instrumentów w powyższych tabelach została ujawniona w wysokości wartości bilansowej.

- Spółka nie ujawnia wartości godziwej dla udziałów i akcji w spółkach nienotowanych na aktywnych rynkach, zaklasyfikowanych w kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. Spółka nie jest w stanie wiarygodnie ustalić wartości godziwej posiadanych udziałów i akcji w spółkach nienotowanych na aktywnych rynkach. Na dzień bilansowy są one wyceniane według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. Podobnie, udziały i akcje w jednostkach zależnych oraz współzależnych (wspólnych przedsięwzięciach)
  - aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSR 39 są również wyceniane według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Kategorie i klasy aktywów finansowych	Wartość bilansowa 31.12.2016	Wartość godziwa 31.12.2016	Wartość bilansowa 31.12.2015	Wartość godziwa 31.12.2015
1. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	0	0	0	0
2. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	0	0	0
3. Pożyczki i należności	20 027	20 027	20 817	20 817
Należności długoterminowe	161	161	164	164
Należności z tytułu dostaw i usług	19 866	19 866	20 649	20 649
Pożyczki udzielone	0	0	4	4
4. Aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	376	0	376	0
Udziały i akcje w jednostkach zależnych	376	0	376	0
5. Środki pieniężne i ekwiwalenty	5 740	5 740	5 721	5 721
Aktywa trwałe	537	161	544	168
Należności długoterminowe	161	161	164	164
Pożyczki udzielone	0	0	4	4
Udziały i akcje w jednostkach zależnych	376	0	376	0
Aktywa obrotowe	25 606	25 606	26 374	26 374
Należności z tytułu dostaw i usług	19 866	19 866	20 649	20 649
Środki pieniężne	5 740	5 740	5 721	5 721
Pożyczki udzielone	0	0	4	4
Razem aktywa finansowe	26 143	25 767	26 918	26 542

Kategorie i klasy zobowiązań finansowych	Wartość bilansowa 31.12.2016	Wartość godziwa 31.12.2016	Wartość bilansowa 31.12.2015	Wartość godziwa 31.12.2015
1. Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	0	0	0	0
2. Zobowiązanie finansowe wycenione wg zamortyzowanego kosztu	10 281	10 281	12 282	13 337
Kredyty i pożyczki	3 204	3 204	5 697	6 752
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	7 077	7 077	6 272	6 272
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych i aktywów niematerialnych	0	0	313	313
3. Zobowiązanie z tytułu gwarancji, faktoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	1 043	1 043	1 864	1 864
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1 043	1 043	1 864	1 864
Pozostałe zobowiązania finansowe (faktoring)	0	0	56	56
Zobowiązania długoterminowe	1 716	1 716	4 220	4 220
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	562	562	1 016	1 016
Kredyty i pożyczki	1 154	1 154	3 204	3 204
Zobowiązania krótkoterminowe	9 608	9 608	9 926	9 926
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	481	481	792	792
Kredyty i pożyczki	2 050	2 050	2 493	2 493
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	7 077	7 077	6 272	6 272
Pozostałe zobowiązania finansowe (faktoring)	0	0	56	56
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych i aktywów niematerialnych	0	0	313	313
Razem zobowiązania finansowe	11 324	11 324	14 146	14 146

Grupa kapitałowa dokonuje wyceny wartości godziwej posługując się następującą hierarchią:
- ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań,

- dane wejściowe inne, niż notowane ceny poziomu 1, które są pośrednio lub bezpośrednio możliwe do zaobserwowania. Jeśli składnik aktywów lub zobowiązanie ma określony okres życia, dane wejściowe muszą być możliwe do zaobserwowania zasadniczo przez cały ten okres.
- dane wejściowe, które nie opierają się na danych rynkowych możliwych do zaobserwowania. Zastosowane założenia muszą odzwierciedlać te, które byłyby zastosowane przez uczestników rynku, włączając ryzyko.

Na dzień 31.12.2016 i 31.12.2015 grupa nie posiadała instrumentów pochodnych.

Charakterystykę ryzyka finansowego przedstawiono w sprawozdaniu Zarządu z działalności grupy kapitałowej.

27. Opis czynników i zdarzeń, szczególnie o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe grupy kapitałowej

Nie wystąpiły inne istotne zdarzenia, które nie zostały opisane z sprawozdaniu finansowym, informacji dodatkowej lub Sprawozdaniu Zarządu z działalności, a które miałyby wpływ na osiągnięte wyniki finansowe.

28. Informacje o podmiocie uprawnionym do badania sprawozdania finansowego

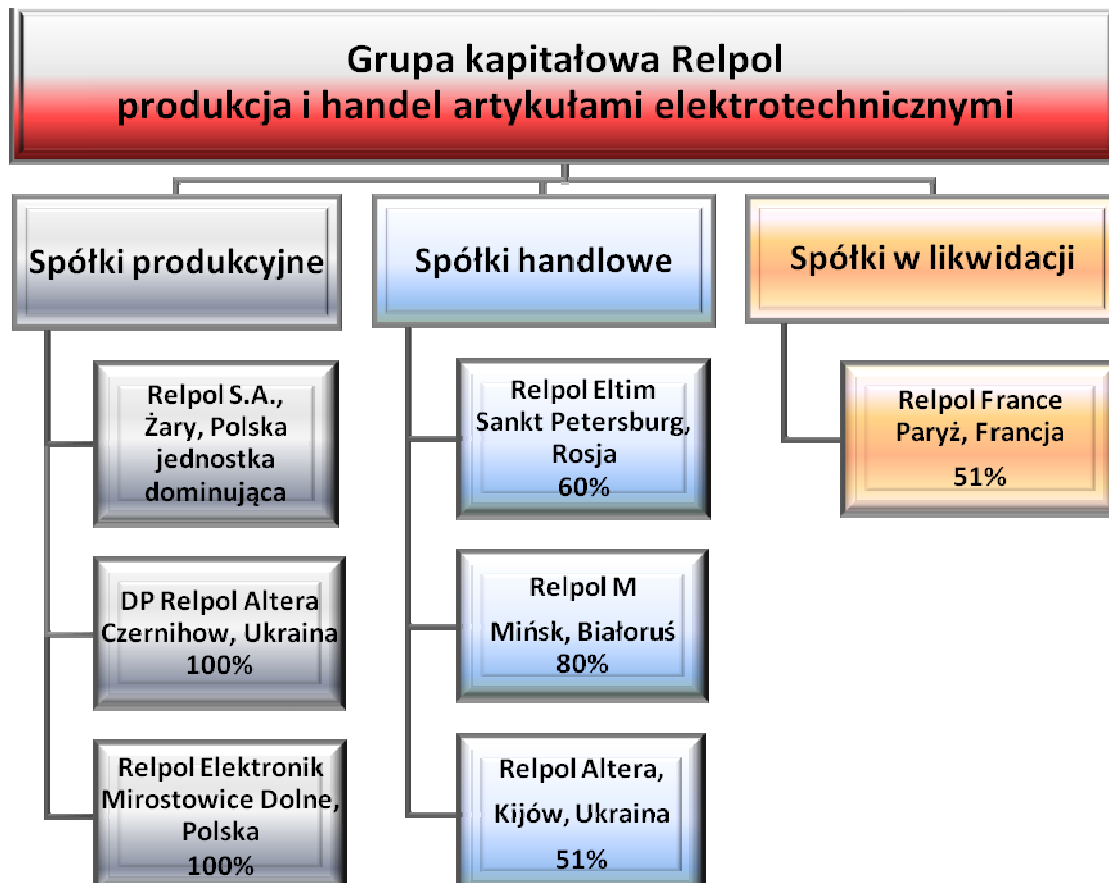
Rada Nadzorcza spółki w dniu 18 maja 2016 r. podjęła uchwałę o wyborze audytora do przeglądu półrocznego i badania rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego spółki za rok 2016. Rada Nadzorcza wybrała spółkę Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. w Warszawie, wpisaną na listę podmiotów posiadających uprawnienia do badania sprawozdań finansowych pod nr 73.

Podpisano umowę na przeprowadzenie przeglądu półrocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz na przeprowadzenie badania rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania za rok 2016. Wynagrodzenie za usługę ustalono w wysokości 48.500 zł netto oraz zwrot kosztów przejazdów, przesyłek, noclegów i diet. Relpol korzystał z usług audytorskich Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. w latach ubiegłych.

29. Podmioty powiązane

Grupa kapitałowa na dzień 31.12.2016 r.

Wykaz podmiotów powiązanych.

Nazwa spółki	siedziba	przedmiot działalności	charakter powiązania	Udział Relpol S.A. w głosach i kapitale	data objęcia kontroli/ znacznego wpływu
Relpol -Altera Sp. z o.o.	Kijów, Ukraina	Handel i produkcja	zależna	51,0%	2004-05-13
DP Relpol -Altera Sp. z o.o.	Czerniachów, Ukraina	Produkcja	zależna	100,0%	2007-09-06
Relpol -M j.v	Mińsk, Białoruś	Handel	zależna	80,0%	1997-02-26
Relpol -Eltim ZAO	Sankt-Petersburg, Rosja	Handel	zależna	60,0%	1998-07-09
Relpol Elektronik Sp. z o.o.	Mirostowice, Polska	Produkcja	zależna	100,0%	2007-06-27

Transakcje z podmiotami powiązаными.

Nazwa podmiotu	Sprzedaż podmiotom powiązanym		Zakupy od podmiotów powiązanych		Dywidendy		Należności z tytułu dostaw i usług		Pozostałe należności		Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		Pozostałe zobowiązania	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Relpol-Altera	0	0	0	0	0	0	0	0	267	249	0	0	0	0
DP Relpol Altera*	343	56	3 256	3 080	439	0	19	0	480	0	194	748	0	0
Relpol-M j.v	471	382	0	0	0	0	0	47	0	0	0	0	0	0
Relpol-Eltim*	2 032	1 833	0	0	300	218	244	453	0	0	0	0	0	0
Relpol Elektronik*	0	0	3 358	3 175	0	160	0	0	0	32	0	377	0	0
Razem	2 846	2 271	6 614	6 255	739	378	263	500	747	281	194	1 125	0	0

*Transakcje z podmiotami objętymi konsolidacją zostały wyłączone w ramach korekt konsolidacyjnych.

Kwoty nieuregulowanych płatności nie są zabezpieczone i zostaną rozliczone w środkach pieniężnych. Nie udzielono i nie otrzymano żadnych gwarancji. W okresie obrachunkowym nie ujęto kosztów z tytułu należności wątpliwych i zagrożonych wynikających z transakcji ze stronami powiązаными.

30. Zdarzenia po dniu bilansowym

Nie wystąpiły po dniu bilansowym inne zdarzenia, które byłyby istotne i nie zostałyby opisane w sprawozdaniu finansowym.

31. Wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści wynikających z programów motywacyjnych i premiowych wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych władzom emitenta

Dane za rok 2016	Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Świadczenia z tyt. rozwiązania stosunku pracy	Pozostałe świadczenia długoterminowe	Świadczenia w postaci akcji
Członkowie Zarządu w tym:	1 202 801	-	-	-	-
Rafał Gulka - Prezes Zarządu	735 910	-	-	-	-
Tomasz Grabczan - Wiceprezes Zarządu	466 891	-	-	-	-
Członkowie Rady Nadzorczej w tym:	154 270	-	-	-	-
Adam Ambroziak*	58 272	-	-	-	-
Rafał Mania	24 000	-	-	-	-
Piotr Osiński	24 000	-	-	-	-
Agnieszka Trompka**	12 454	-	-	-	-
Zbigniew Derdziuk**	12 454	-	-	-	-
Joanna Boćkowska***	11 545	-	-	-	-
Marek Wójcikowski***	11 545	-	-	-	-
Ogółem wynagrodzenie władz spółki	1 357 071	-	-	-	-

* W tym wynagrodzenie za pełnienie czynności członka zarządu w grudniu 2016 r.

** od 24.06.2016

*** do 24.06.2016

Dane za rok 2015	Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Świadczenia z tyt. rozwiązania stosunku pracy	Pozostałe świadczenia długoterminowe	Świadczenia w postaci akcji
Członkowie Zarządu w tym:	920 142	-	-	-	-
Rafał Gulka - Prezes Zarządu	565 680	-	-	-	-
Tomasz Grabczan - Wiceprezes Zarządu	354 462	-	-	-	-
Członkowie Rady Nadzorczej w tym:	144 000	-	-	-	-
Adam Ambroziak	48 000	-	-	-	-
Joanna Boćkowska	24 000	-	-	-	-
Piotr Osiński	24 000	-	-	-	-
Rafał Mania	24 000	-	-	-	-
Marek Wójcikowski	24 000	-	-	-	-
Ogółem wynagrodzenie władz spółki:	1 064 142	-	-	-	-

W Grupie nie ma wdrożonych żadnych programów motywacyjnych płatnych w akcjach.

32. Pożyczki udzielone władzom spółki

Według stanu na dzień 31.12.2016 r. nie było udzielonych pożyczek dla Zarządu, Rady Nadzorczej i członków ich rodzin.

33. Zatrudnienie

Średni stan zatrudnienia	31.12.2016	31.12.2015
Relpol S.A.	464	450
Relpol Eltim	12	12
DP Relpol Altera	244	217
Relpol Elektronik	71	57
Pozostałe spółki	7	6
Ogółem Grupa	798	742

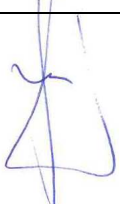

Zatrudnienie w Grupie kapitałowej wzrosło o 56 osób. Wzrost wystąpił w spółkach produkcyjnych i wynikał głównie z przejęcia części pracowników zatrudnionych uprzednio w usłudze outsourcingu. Poza pracownikami zatrudnionymi na umowę o pracę, jednostka dominująca i Relpol Elektronik zatrudniały pracowników na umowę zlecenie oraz w ramach outsourcingu pracowniczego. W 2016 r. pracę w ten sposób świadczyło średnio 90 osób, a w 2015 r. było to 129 osób.

34. Kursy zamknięcia dla pozycji pieniężnych wyrażonych w walutach obcych

Na dzień bilansowy pozycje wyrażone w walutach obcych przeliczono po poniższych kursach.

Nazwa waluty	Kod waluty	Kurs do wyceny aktywów i pasywów 31.12.2016	Kurs do wyceny aktywów i pasywów 31.12.2015
dolar amerykański	1 USD	4,1793	3,9011
euro	1 EUR	4,4240	4,2615
funt szterling	1 GBP	5,1445	5,7862
rubel rosyjski	1 RUB	0,0680	0,0528
hrywna ukraińska	1 UAH	0,1542	0,1622

Podpisy Członków Zarządu:

Rafał Gulka Prezes Zarządu Relpol S.A.	
Adam Ambroziak Członek Rady Nadzorczej delegowany do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu Spółki Relpol S.A.	

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych:

Tomasz Zając Główny księgowy	
---------------------------------	---

Żary, dnia 18 kwietnia 2017 roku.